

Голос України

Газета Верховної
Ради України

Стихія: новий удар

Матеріал на цю тему читайте на 3-й стор.

№ 45 (2545) ■ Вівторок, 13 березня 2001 року ■ Ціна договірна

Фото УНІАН.

■ 1630 р. Розпочалося селянсько-козацьке повстання проти гніту Речі Посполитої під проводом Тараса Трясила (Федорівича).

■ 1888 р. На Сумщині народився Антон Макаренко, педагог і письменник.

■ 1901 р. Не стало політичного діяча Закарпаття Адольфа Добрянського.

■ 1927 р. Померла письменниця Дніпрова Чайка (Людмила Василівська). Виступала як поет, прозаїк, драматург.

13 березня

У парламенті знову слухатимуть силовиків

Завтра, у середу, Верховна Рада України заслухає інформацію представників силових структур про дії правоохоронних органів та учасників антипрезидентської акції «Україна без Кучми» у Києві 9 березня. Таке рішення погоджувальна рада голів парламентських комітетів, фракцій і груп прийняла на пропозицію лідера НРУ Геннадія Удовенка.

Пленарний тиждень сьогодні у парламенті розпочнеться з дня уряду — про хід виконання рекомендацій парламентських слухань стосовно закриття ЧАЕС (матеріали на цю тему читайте на 8-й сторінці). У вівторок та середу депутати обговорять також ряд аграрних законопроектів, зміни до закону про особливості приватизації ВАТ «Укртелеком», проект концепції

захисту населення у зв'язку з Чорнобильською катастрофою. Парламент планує затвердити указ Президента України про оголошення Закарпаття зоною екологічного лиха.

На погоджувальній раді було затверджено порядок денний лише на два дні, оскільки досі не прийнято порядок денний на сьому сесію. Тож у четвер парламент має затвердити порядок денний на всю сесію або хоча б на березень і лише тоді планувати подальший розгляд законопроектів.

Перший заступник Голови ВР Віктор Медведчук повідомив, що мав бесіду з лікарем глави парламенту Івана Плюща Олександром Возіановим.

(Закінчення на 2-й стор.).

! У номер

Наша ситуація турбує всіх

Моніторинговий комітет Парламентської асамблеї Ради Європи ухвалив рішення запропонувати асамблеї обговорити питання про політичну ситуацію в Україні та виконання нею зобов'язань, прийнятих під час вступу до ЄС, уже на квітневій сесії. До України наприкінці березня прибудуть експерти кількох комітетів ПАРЕ, щоб вивчити обстановку.

***

Під час зустрічі з «трійкою» Європейського союзу держсекретар США Колін Пауелл заявив про цілковите неприйняття застосування сили щодо політичних опонентів, інакомислячих та незалежної преси в Україні.

Міністр закордонних справ Швеції (країни, котра головує в ЄС) Анна Лінд додала, що під час її недавнього візиту в Україну в складі «трійки» ЄС вона переконалася в тому, що в країні склалася «дуже складна» ситуація. «Ми, звісно, обговорювали ситуацію зі ЗМІ та справу Гонгадзе, але не отримали належних відповідей», — сказала вона. — «Важливо, проте, продовжувати співробітництво з Україною, щоб не допустити її подальшого падіння».

***

США закликають владу та опозицію в Україні до стриманості й чекають від влади виконання обіцянок розв'язувати проблеми на засадах Конституції і діалогу з опозицією. Так прокоментував останні події в Києві прес-секретар держдепартаменту Річард Баучер. «Ми вважаємо, що нинішня політична ситуація в Україні та її лідери проходять випробування на вірність принципам Закону, демократії і прав людини», — сказав він.

✉ Я вам пишу...

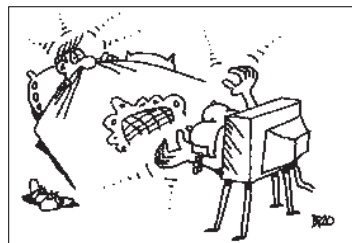
Народ «просвіщають», а він — пропадає

Майже всі журнали й газети вважають своїм обов'язком просвіщати наш народ у питаннях сексу. Але ж чимало газет неможливо читати з дітьми та онуками. Соромно, бо на останніх сторінках завжди друкують напівголих зірок. Окрім того, у нас провадиться активна пропаганда алкогольних напоїв та цигарок. І скажіть, навіщо та реклама? Нині палять у школах з шостого класу. А студенти весь вільний час проводять за спиртними напоями. Відбувається деградація нації, народ гине.

Дмитро КУДАШКА,
пенсіонер.

Червоноармійськ
Донецької області.

Мал. Віктора ПОПОВА.

«НА ЇХ ОКРАДЕНІЙ ЗЕМЛІ...»

Великий Кобзар був справді пророком. Майже півтора століття тому він попереджав «лукавих чад»:

**...Та утікати; не втечете
І не сховаєтеся; всюди
Вас найде правда-мста...**
(«Осії», глава XIV, «Підражаніє»).

Вони не оцінили пророцтва. Вони думали, що можна сховатися у вшануванні величній пам'яті. У квітах до пам'ятника Кобзареві. У цитатах, завчених до нагоди. У гумових палицях «шевченкознавців» у формі...

... З другої ночі на п'ятницю парк Шевченка перед Національним університетом його імені оточили міліцейські загони. Час, коли Леонід Кучма мав покласти квіти, став найбільшою державною таємницею. Однак опозиція запідозрила, що об'єкт її палкого «поклоніння» прибуде до пам'ятника значно раніше, ніж планувалося. Вона просто не врахувала маршрут. Президент «оновленої землі» прибув до Поета — символу нації — з боку громадської вбиральні.

(Закінчення на 2-й стор.).

Наша адреса в Internet на сервері української преси: <http://UAmmedia.visti.net/golos>

P.S.

■ Нацбанк України знизив закупівельну ціну на срібло і паладій. Ціни на інші банківські метали залишилися ті самі.

■ На станції Знам'янка Одеської залізниці (Кіровоградська область) у поїзді «Ковель — Сімферополь» у мешканця Вінницької області правоохоронці вилучили 32 кг макової соломки.

■ Унаслідок порушення правил техніки безпеки під час самовільного підключення газу до будинку в смт Буштина (Закарпатська область) загинуло троє людей.

У парламенті знову слухатимуть силовиків

(Початок на 1-й стор.).

За його словами, стан здоров'я Івана Степановича, котрий нині перебуває у лікарні «Феофанія», покращився. Однак цього тижня він навряд чи приступить до виконання своїх обов'язків. Очевидно, Голова Верховної Ради вийде на роботу наступного тижня.

На засіданні координаційної ради парламентської більшості, що відбулося перед погоджувальною радою, вирішено: до кінця тижня депутатські фракції і групи мають визначити своїх представників до складу двосторонньої робочої групи уряду та парламенту і подати пропозиції співголови робочої групи з боку парламенту — заступникові Голови ВР Степану Гавришу. Робочу групу, яка має підготувати найближчим часом проект двосторонньої угоди між урядом і парламентською більшістю, з боку уряду очолив перший віце-прем'єр-міністр Юрій Єхануров.

Після проведення переговорів із Президентом і Прем'єр-міністром депутати, що входять до складу парламентської більшості, по-різному оцінюють ситуацію в ній. Фракція СДПУ(о) та групи «Відродження регіонів» і «Трудова Україна» запропонували провести перерестрацію членів більшості. Лідер соціал-демократів Олександр

Зінченко переконаний, що перерестрація більшості має «зробити таємне очевидним» і засвідчити, чи існує фактична більшість у ВР. На його думку, важливо визначити, на яких ідеологічних засадах діє більшість. Як-що 226 голосів не набереться, то це означатиме «не розпад більшості, а утворення її іншої конфігурації». Водночас О. Зінченко не бачить жодних підстав для утворення у парламенті лівої більшості, оскільки 95 відсотків економічних законопроектів, внесених на розгляд парламенту, не відповідають ідеології лівих.

Натомість, на думку лідера НРУ Геннадія Удовенка, перерестрація більшості небезпечна тим, що її «може не стати». Лідер депутатської групи «Солідарність» Петро Порошенко вважає ідею перерестрації більшості «надзвичайно ризикованим кроком». На його думку, якщо після перерестрації парламентська більшість припинить своє існування, то відповідальність ляже на ті політичні сили, які ініціювали цей процес. На думку П. Порошенка, підписи депутатів під угодою про співпрацю між урядом і парламентом, яку депутати вирішили розробляти у неділю під час зустрічі з В. Ющенком, і означатимуть «перевтворення» більшості.

Юліана ШЕВЧУК.

Зцементувати більшість спільними інтересами

Коментуючи на прес-конференції парламентські події, перший заступник Голови ВР Віктор Медведчук повідомив, що до Верховної Ради вже надійшло щорічне послання Президента України. Однак чи буде Леонід Кучма озвучувати його з парламентської трибуни особисто — ще не відомо. У Конституції це питання не врегульовано. Парламент також отримав звіт уряду про хід виконання програми його діяльності.

Віктор Медведчук висловив «віру і надію», що політична угода між урядом і парламентом про спільну відповідальність такої буде підписана. У її обговоренні сьогодні беруть участь усі без винятку депутатські фракції і групи. Угода передбачає насамперед домовленості між парламентською більшістю і урядом щодо формування Кабінету Міністрів та призначення голів облдержадміністрацій. Віктор Мед-

ведчук ще раз підтвердив свою попередню заяву про обов'язковість створення коаліційного уряду. Для цього, вважає він, обов'язково потрібне законодавче врегулювання. Адже вдалося створити за відсутності закону парламентську більшість? «Можна сісти за стіл переговорів і зцементувати парламентську більшість за рахунок спільних інтересів», — переконаний Віктор Медведчук.

Торкуючись дій опозиції 9 березня, Віктор Медведчук сказав, що вони були направлені на дестабілізацію в нашому суспільстві й підпадають під ознаки злочину. І наголосив, що події 9 березня, починаючи з покладання квітів біля пам'ятника Т. Шевченку і закінчуючи бійкою біля адміністрації Президента, заслуговують на відповідну правову оцінку.

Юліана ШЕВЧУК.

«На їх окраденій землі...»

(Початок на 1-й стор.).

3 ночі в самому парку зібралися майже 150 осіб — представників акції «Україна без Кучми». «Правоохоронці» з допомогою «демократизаторів» відтіснили їх за кордони парку: територія біля пам'ятника стала VIP-зоною. Вхід до неї нелояльних, у тому числі й народних депутатів, надійно закривали міліцейські кийки. Один з них опустився на голову соціалістки Валентини Семенюк: очевидно, показане депутатське посвідчення викликало у «змученого оборонця» спецназівця особливо активне бажання «не застосовувати» спеціальні засоби. У результаті — Валентина Семенюк опинилася в лікарні зі струсом мозку, а перший заступник міністра внутрішніх справ М. Джиґа поклавився виставити «діагноз»: «Вона перебувала в натовпі, але відносно неї не було навмисних дій з боку співробітників міліції». Він навіть припускає, що тілесні ушкодження депутатові завдали безпосередньо самі учасники акції. Очевидці в деталях описують «джентльменську самооборону» генеральських підлеглих. І від Валентини Семенюк, і від хлопців-унсовців.

Неподалік пам'ятника люди в цивільному брали участь у масовій — «народу». Звичайно, захопленого ликом свого Президента. О 8.50 прохід до Тараса Шевченка відкрили і для тих, хто бачить Україну без Леоніда Кучми. Перше, що зробили найактивніші, очистили «Шевченка від Кучми»: скинули квіти, котрі поклав до пам'ятника гарант. А потім розпочався велелюдний мітинг. На ньому виступили Тарас Чорновіл, Олександр Турчинов, Юрій Костенко, Левко Лук'яненко, Слава Стецько, Степан Хмара, Олександр Мороз,

інші відомі політики. Майже всі вони закликали до об'єднання опозиції — незважаючи на політичні уподобання — заради майбутнього України. І тільки лідер УНР Юрій Костенко «очистився від лівої скверни»: він переконував мітингувачів, що Україну «можуть врятувати тільки праві». До речі, за кілька годин до виступу пан Костенко «рятував Україну», очевидно, від лівих у почті Президента. Мабуть, саме ця обставина не викликала захоплення його патріотичною промовою навіть у середовищі присутніх рухівців.

А після мітингу багатотисячні колони рушили до Міністерства внутрішніх справ. Приводом для його пікетування стало вранішнє побиття людей у парку Шевченка. Біля приміщення МВС відбулася ще одна сутичка між міліцією та унсовцями. Після того, як пікетувальників запевнили, що затриманих вранці членів УНА-УНСО відпустять, колони вирішили «відвідати» адміністрацію Президента. Тут і розгорілася справжня битва, яку вже кілька днів крутять у кадрах телефіру.

Спочатку резиденцію Президента закидали тухлими яйцями, потім полетіло каміння. Начебто саме члени УНА-УНСО першими кинулися в атаку на міліцейські кордони, які прикривали собою підступи до АП. Правоохоронці змушені були застосувати слезоточивий газ. Однак представники опозиції стверджують, що зіткнення з міліцією було заздалегідь спланованою провокацією з боку влади. Бійку розпочали невідомі, котрі кидали у спецназ каміння і пляшки із запалювальною сумішшю. Коли народні депутати, Тарас Чорновіл зокрема, хотіли схопити хуліганів, тим вдалося підрозліло спиртно захаватися.

Не вдалося приструнчити войовничих «бійців» і співкоординаторам акції Юрію Луценку та Володимирові Чемерису. А останній сам став жертвою сутички — його госпіталізовано з діагнозом — струс мозку.

А ось ще кілька зведень із «поля бою». Усього в п'ятницю було затримано понад двісті учасників антипрезидентської демонстрації. За даними членів фракції «Реформи-Конгрес», на залізничному вокзалі «пов'язали» 110 студентів. Їх хапали й били на очах у перехожих. Особливо перепало лідерам та

Заява депутатської групи «Трудова Україна» у Верховній Раді України у зв'язку з подіями 9 березня в Києві

У житті нашої столиці під час святкування чергової річниці від дня народження Тараса Шевченка сталися події, які засвідчують той факт, що деякі політичні сили, котрі програли на президентських виборах у 1999 році, ніяк не хочуть змиритися зі своєю поразкою, прагнуть політичного реваншу будь-якими методами.

Зібравши з кожної області України по кілька сотень «активістів», режисери антидержавної акції вивели на вулиці Києва обдурених демонстрантів. Маніпулюючи настроями юрми, організатори акції «ознаменували» святий для кожного патріота день народження Великого Кобзаря вандалізмом і жорстокими вуличними бійками. Було не тільки осквернено пам'ять про Тараса Шевченка, а й остаточно доведено, що справжнє обличчя цих псевдореволюціонерів — насилля, анархія, аморальність.

Називаючи себе законною опозицією, організатори цих заворушень свої методи політичної боротьби перебрали з практики терористичних організацій, які не бачають конструктивно працювати в парламенті чи уряді, а спроможні лише підбурювати інших проти закону, будувати барикади і трощити все на своєму шляху.

Виступаючи під гаслами захисту демократії, свободи слова, справедливості й порядку, ці новоявлені опозиціонери зухвало порушують Конституцію України, провокують бійки, антисоціальну поведінку, кровопролиття. Ці «борці за правду» не спроможні цивілізовано з'ясувати політичні відносини в межах закону і ще раз довели свою нездатність вести аргументований і цивілізований діалог.

Вбачаючи в цих незаконних і несанкціонованих виступах проти чинного Президента України небезпеку для держави і ґрунт для можливого подальшого розгортання антиконституційних процесів, депутатська група «Трудова Україна» у Верховній Раді України рішуче виступає проти спроб противників нинішньої влади дестабілізувати політичну обстановку, спрямувавши країну на шлях громадянського протистояння та силового варіанта розвитку подій. Ми закликаємо людей, спровокованих так званими опозиціонерами, відійти від політичного протистояння і, тверезо осмисливши теперішній стан речей, стати на шлях збереження громадського миру і спокою.

«Трудова Україна» категорично не сприймає і засуджує брудні насильницькі методи організаторів антидержавної акції, провокаційні дії яких не дають змоги повноцінно й

продуктивно працювати державним органам, гальмують динаміку державотворчих процесів, принижують міжнародний авторитет нашої країни. Ми переконані, що нереалізовані владні амбіції так званих «борців за правду» мають втілюватися у конституційно окреслених правових рамках парламентських та президентських виборів, а не на барикадах, які завжди сіяли тільки розбрат, ненависть і кровопролиття.

Вважаємо, що ситуація потребує від правоохоронних органів життя наполегливіших заходів у рамках закону до зачинщиків і провокаторів антидержавних вуличних демонстрацій. Ми закликаємо відповідні органи розглянути версію можливої участі закордонних спецслужб в організації антиконституційних виступів в Україні, а також — дослідити джерела фінансування цих акцій.

Закликаємо усі свідомі сили, які стоять на позиції захисту демократії та стабільності всіляко підтримувати легітимну політичну владу в Україні, сприяти Президенту України у здійсненні його правового обов'язку бути гарантом Конституції України, а всі державні органи — виконувати свої безпосередні функції щодо дотримання порядку та законності.

Усім нам, громадянам України, слід виявити максимальну виваженість і прагнення жити в умовах верховенства права. Нашому суспільству вже досить революцій. Нам потрібно об'єднатися задля захисту ідеалів миру і злагоди, стабілізації політичної ситуації в країні, працювати не супроти, а заради державних інтересів!

Ігор ШАРОВ,
керівник депутатської групи
«Трудова Україна»
у Верховній Раді України.

3 архіву «ГУ»

«Інтерфакс-Україна», 20 жовтня 1999 р. Президент України Леонід Кучма не схвалює застосування сили проти демонстрантів у Білорусі. В інтерв'ю журналістам у Вінниці, коментуючи недавні події у сусідній державі, Л. Кучма заявив, що «застосування сили за будь-яких умов неприпустиме». На думку Президента, застосування сили тим паче неприпустиме, «коли відбувається мирна демонстрація». У зв'язку з цим він задав і українські події. «Я вважаю, що цей ганебний випадок, який був улітку 1995 року під час поховання патріарха Володимира, має стати в нашій історії останнім», — сказав Л. Кучма.

Президент і додав: «Коли я бачу поряд Мороза, УНА-УНСО та інших, я цього не сприймаю». На думку Леоніда Даниловича, нормальна людина зрозуміти цього не може. А тих, хто зібрався у п'ятницю біля пам'ятника Тарасові Шевченку, він «взагалі людьми назвати не може». З ким же обмінюється братам? З ким обнімається самому Леонідові Кучмі?

Аналізуючи у «7 днях» дії «біснуватого натовпу», президентський рупор Вадим Долганов хотів саркастично відкоментувати: вони шукали якусь правду, а яку, я так і не зрозумів. Саркастично не вийшло. Вийшло, перепрошую, жалюгідно. Бо правда така. Колись великий Тарас мріяв про оновлену землю. Ми, в тому числі і «біснуватий натовп», який вимагає демократичних перетворень, а не «демократизаторів», мріємо — усе ще мріємо — про те саме. На жаль, поки що актуальніші інші слова Кобзаря. З його «Молитви»:

«Трудящим людям, всеблагий,
На їх окраденій землі
Свою ти силу ниспошли».

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА
та Олександра ПРОКОПЕНКА.

Став гетьманом пісні

УКАЗ

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння звання Герой України

За визначний особистий внесок у збагачення духовної скарбниці українського народу, багаторічну плідну творчу діяльність **постановляю:**

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена Держави **БІЛАШУ** Олександрові Івановичу — композиторові, м. Київ.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
6 березня 2001 року.
№ 157/2001.

«Мабуть, я не дочекаюся і не переживу цього вечора», — широко зізнався Олександр Білаш в одному з інтерв'ю. Він мав на увазі ювілейний вечір, що вже відбувся у Національному палаці «Україна». Підстави для хвилювання у народного артиста України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка були вагомі. Вечір, присвячений 70-й річниці від дня народження видатного композитора, славного гетьмана української пісні, автора кількох поетичних збірок. Тож як тут не хвилюватися!

Олександра Івановича тепло й сердечно вітали високі посадові особи держави, численні шанувальники його творчості. Та найдорожчими для нього були привітання його пісенних побратимів — авторів віршів, з яких народилися всесвітньо відомі твори-пісні. Це Дмитро Павличко, Борис Олійник, Іван Драч, Михайло Ткач та багато інших. Усім присутнім поетам-піснярам і

тим, кого не було на вечорі, щиросердно дякував ювіляр.

Олександр Білаш зауважив: найвищим визнанням його праці є пісні, які він вигодував у нотах і які заспівав увесь народ. А таких пісень у ювіляра — триста.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Я вам пишу. Шекспірові й не снилося

Коментар

З адміністрації Президента повідомили про те, що найближчим часом до Верховної Ради надійде текст щорічного Послання Президента України. З огляду на весняне загострення політичної ситуації в країні, можна не сумніватися: якщо Леонід Кучма захоче озвучити Послання на сесійному засіданні, то воно стане хітом року.

Про це свідчить й генеральна репетиція, яку влаштував Леонід Кучма під час засідання Нацради з узгодження діяльності загальнодержавних і регіональних органів влади та місцевого самоврядування. Розгорнута доповідь про соціально-економічне становище в 2000 році і завдання на цей рік стала свого роду відповіддю на запитання руба: бути чи не бути? Самодостатньому урядові, лояльній парламентській більшості, непримиренній опозиції, економічним та політичним реформам. Пікантність ситуації полягає у тому, що успіх чи фіаско головної особи у цьому політичному спектаклі залежить від багатьох інших акторів, від зміни декорацій і навіть від рівня культури глядачів. Але Президент не схильний драматизувати, ніби відмежовуючись від шекспірівської маски Клавдія.

Він віддає належне Кабінетові Міністрів за економічне зростання минулого року. Валового внутрішнього продукту — на 6 відсотків, промислового виробництва — на

12,9, валового обсягу сільгосппродукції — на 9,6. Зростання експорту дозволило досягти позитивного сальдо торговельного балансу, скоротити зовнішній борг більш як на 2 мільярди доларів, зберегти стабільність національної грошової одиниці. Розквітатися з пенсійними боргами, уряд, власне, підняв і авторитет Президента в очах людей похилого віку. Головному герою на політичній сцені (на відміну від головного героя на театральній) потрібен авторитет провідника демократичних перемін, конституційного гаранта, а не узурпатора. І Президент впевнений: від добра добра не шукають (навіть коаліційного): не спектися б на фавориті!

Закликаючи уряд і надалі боротися з бідністю та інфляцією (до 13—14 відсотків цього року і 10 відсотків — у 2002—2004 роках), обстоювати лібералізацію експортної діяльності, подальші реформи в енергетиці та сільському господарстві, Леонід Кучма підсумовує: минулий рік став переломним у соціальному забезпеченні населення, добробут

якого, незважаючи на труднощі з фінансуванням, почав зростати. Як-що те саме прочитають у Верховній Раді, це означає, що головного героя влаштовують усі дійові особи і ролі, окрім однієї. Це опозиція, яка, попри волю Президента, фактично проказала монолог Гамлета. Та ще з таким пафосом, що Президент не стримався і раптом став у позу Клавдія, вказавши держслужбовцям на їхнє місце.

Президент може взагалі відмовитися від публічного прочитання свого Послання у стінах Верховної Ради. Може слово «населення» не вживати, замінивши його словом «народ». Це дасть змогу розрізати атмосферу політичної напруги. Бо політична сцена тоді геть зовсім нагадуватиме театральну. А запитання — бути чи не бути — втратить свою глибинну суть через, як-то кажуть, відірваність опозиції від життя. Тоді нікому навіть на думку не спаде порівнювати опозицію з принцом Датським. Тим паче що відомо: сценарій Послання — це продукт колективної творчості, він складається з трьох розділів і шести доповідей. Мабуть, написаних на основі рідкісного консенсусу на свободу слова, хід економічних та політичних реформ, відносини з Євросоюзом та на багато що інше. Це буде хітом, але не шекспірівського звучання.

Сергій ВЛАД.

Стихія: новий удар

Знак біди

Закарпатські річки й річечки лише почали входити у береги, як прорвало дамбу на Тисі з боку Угорщини. Рівень води в каналах Берегівської осушувальної системи одразу піднявся на півметра і продовжував зростати. Виникла реальна загроза для жителів щонайменше чотирьох сіл. Керівництво рятувальними роботами узяли на себе голова облдержадміністрації Віктор Балога, голова обласної ради Іван Іванчюк, заступник міністра МНС генерал-майор Георгій Марченко. На сьому годину 12 березня було підтоплено 32 тисячі 699 будинків, зруйновано 1204. Найбільше

постраждали Тячівський, Виноградівський, Хустський, Берегівський та Іршавський райони. За офіційними повідомленнями, під час повені загинуло 6 осіб.

На відбудовних роботах працює більш як 25 тисяч чоловік, задіяно понад 1000 одиниць техніки.

Світ уже відгукнувся на біду закарпатців. Надійшли перші гуманітарні вантажі з Австрії, Італії, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Румунії, Угорщини, Швейцарії. Це продукти харчування, ліки та медичне устаткування, майно, мийні й дезинфікуючі засоби, посуд тощо.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Від редакції

Не залишилися байдужими до закарпатців й співгромадяни з регіонів України.

Як повідомив наш власний кореспондент **Роман ЖИЖАРА**, волонтери, що майже кожної весни теж потерпають від повені, надсилають потерпілим гроші, медикаменти, харчі й одяг. За сприяння обласної влади на адресу закарпатців уже перераховано перших 50 тисяч гривень допомоги. А виробниче управління водних ресурсів і водного господарства доставило в місто Хуст п'ять тисяч ґрунтових мішків для укріплення дамб.

За інформацією нашого власного кореспондента **Віктора ХОМЕНКА**, у Закарпаття з Криму відправлено перші тонни вантажів гуманітарної допомоги — будівельні матеріали для укріплення дамб на річці Тиса та два вагони борошна. Кримський уряд висловив готовність за рахунок власних коштів автономії прийняти на відпочинок і лікування дітей з підтоплених регіонів.

У номер

■ Київ

Слухання відклали, АЛЕ НЕНАДОВГО

Парламентські слухання «Енергетична стратегія України до 2030 року» відбудуться 18 квітня цього року.

У постанові Верховної Ради з цього приводу вказується, що перенесення слухань на пізніший строк зумовлене бажанням уряду мати додатковий час для підготовки цього важливого питання.

Кабінет Міністрів зобов'язано подати проект концепції до 1 квітня цього року.

■ Полтава

Слава «Лтави» Європою кружляє

Два гран-прі і два дипломи за перші місця привезла з VI Міжнародного фестивалю журналістики полтавська телерадіокомпанія «Лтава», а Миколу Ляпаненка, що її очолює, визнано кращим керівником мас-медіа 2000 року. Успіхи полтавців на фестивалі, в якому брали участь кращі ТРК з України, Білорусі, Польщі, Естонії, Росії, Молдови, підтверджує аж ніяк «не хутірський» рівень регіональних електронних ЗМІ, які зазвичай працюють на «голому» ентузіазмі.

■ Херсон

Мовчан не мовчить

Виповнилося три роки, як у структурі обласної державної телерадіокомпанії з'явилося очолюване Сергієм Мовчаном радіо «Таврія». Особливість його полягає в тому, що це чи не перший в Україні державний канал мовлення, який запрацював на Fm-діапазоні. Серед решти херсонських ефемерних каналів радіо «Таврія» залишається лідером — його хвилі майже цілодобово «дістають» до віддалених районів.

■ Луганськ

День пам'яті в Краснодарі

11 березня на шахті імені Баракова державної холдингової компанії «Краснодонвугілля» відзначено як день пам'яті загиблих шахтарів і був неробочим.

...Перша зміна 11 березня 2000 року виявилася останньою в житті 80 гірників ремонтної бригади підприємства. В 13.35 на глибині 664 метри стався вибух. У цей час у шахті перебувало 287 осіб, із яких безпосередньо у зоні вибуху — 87. Живих залишилося лише семеро.

За останні двадцять років це четверта велика аварія в «Краснодонвугіллі» — 1979 року вибух на шахті «Молодогвардійська» забрав життя 54 гірників. Шахта «Суходільська-Східна» пережила дві трагедії: у 1992-му загинуло 62 гірники, в 1996-му — 8. Але такої кількості людських жертв, як минулого року, Краснодон ще не знав. Сиротами залишилися 135 дітей, 71 з яких — неповнолітні.

■ Сімферополь

Голодний рейс

Після 15 місяців поневірянь повернулися до Севастополя з болгарського порту Бургас 80 моряків траулерів «Микола Фільченков» і «Стратосфера», які належать Севастопольському управлінню океанічного рибальства «Атлантика». Не отримуючи зарплату 14 місяців, екіпажі свого часу застрайкували.

Моряки згадують, що провели півроку «гірше, ніж за ґратами». Майже не було хліба і води. Директор по флоту Василь Кочетов приїхав із Севастополя втихомирити колектив обіцяною виплатити рибалкам всі зароблені ними гроші. Але отримали вони втричі менше, ніж належало. Через це частина рибалок попрохала політичного притулку в Болгарії. Після того, як їм відмовили і депортували в Київ, моряки добиралися додому автостопом.

■ Фотофакт

Обірвані лінії електропередач, повалені залізобетонні стовпи та дерева, підтоплені будинки — такі сумні наслідки паводку, що обрушився на Закарпаття.

Фото УНІАН.

Гроші

Цінова арифметика

Інфляція від початку року становить 2,1 відсотка. Це стало зрозуміло після того, як індекс споживчих цін у лютому став 0,6 відсотка. Ціни на продовольчі товари зросли на 0,8, на промислові — на 0,3 відсотка.

Питання по суті

Причина трагедії — халатність

13 березня 1961 року стало воістину нещасливе для киян.

Ранком того дня прорвало греблю, що відокремлювала озеро з промисловими відходами від Куренівського яру. Кілька мільйонів кубометрів води, промислової пульпи зносили все на своєму шляху. Наче сірникові коробки неслися в цьому страшному потоці трамвайні вагони з пасажирами, руйнуючи при цьому різноманітні споруди.

За офіційними даними, тоді загинуло 145 киян, ще 143 було травмовано. Хоча іноземні радіостанції повідомляли про кілька тисяч загиблих.

Причиною трагедії стала звичайна людська халатність та бажання зекономити на копіях. Про конструктивні недоліки греблі фахівцям було відомо вже давно. Сподівання, що минеться, на жаль, не справдилися.

Вл. інф.

3

Послання буде хітом, але не шекспірівського звучання

Суд — місце боротьби за

Головна проблема, що спричиняє необхідність глибокого реформування наших судів, на мою думку, полягає в тому, що наші суди цілком пристосовані до функціонування командно-адміністративної системи управління і в організаційному, і в процесуальному аспекті. За чинного судоустрою на суди та суддів можуть впливати і з зовнішнього, і з внутрішнього середовища системи управління. Впливають Кабмін, Мін'юст, адміністрація Президента, Верховна Рада, Мінфін прямою залежністю, а є ще й непрямий вплив місцевих глав адміністрацій, органів самоврядування та ін. На суддів впливають в абсолюті, за бажання, голови судів, вищі керівники тощо. Цей вплив іде через бюджет, призначення суддів, дисциплінарне провадження та інше.

Прес залежності судової влади такий сильний, що важко визначити, яка справа вирішується за законом, а яка — за поглядами, за дзвінками та за іншими лобістськими схемами. Досить сказати, що сьогодні будь-яка судова інстанція вирішує справу по суті, і громадянин може виграти справу в трьох інстанціях, але цілком програє в четвертій.

Це створює невичерпні можливості для сваволі та корупції у судах, бо має рацію завжди вища інстанція, і вона приймає своє рішення незалежно від того, що вирішила нижча. Особливо безвідмовно ця схема відтворюється в системі Вищого арбітражного суду України, де нагляд здатний поламати будь-які висновки нижчих судів у супереччя будь-яким фактичним обставинам. Нерідко трапляється, коли рішення три-семирічної давності з одного предмета спору переглядає один і той самий суддя і приймає цілком протилежне попередньому рішення, хоча і фактичні обставини, і правове регулювання не змінилися. Тут уже працюють не закони логіки, а інші закони.

Якщо читачі бажають ближче познайомитися зі звичаями, що панують у Вищому арбітражному суді України, нехай для прикладу прочитають статтю Сергія Лавренюка «Феодалне право... або як розтоптують Конституцію» в «Голосі України» від 15.02.2001 р. або нехай розпитають адвокатів, які часто мають справу з ВАСУ, а найліпше — самі звернуться до ВАСУ по захист своїх прав.

Щоб багато не говорити, скажемо: процесуально ВАСУ має п'ять інстанцій, де кожна вища в порядку нагляду розглядає справу, по суті, з нуля, і може прийняти своє рішення, зовсім не зважаючи на думку попередньої інстанції. У такий спосіб фактично цю судову систему позбавлено таких класичних для провадження справи стадій, як апеляція та касація, які замінені майже сваволею, що називається нагляд. Додамо сюди ще право винесення протестів прокурорами і головою ВАСУ, і ми побачимо, що в наших судах створено режим найбільшого сприяння для лобювання, а не для захисту прав і законних інтересів громадян. Це найбільшійша проблема судової системи в Україні.

Тому основною ідеєю концепції судово-правової реформи в Україні є створення три-чотиристадійного процесу проходження справ, що включає першу інстанцію, апеляцію та касацію, а з окремих категорій справ повторну касацію у Верховному Суді України. Під кожною із цих стадій формується

окрема судова структура: суд першої інстанції, апеляційний суд і касаційний суд, що діють незалежно один від одного у межах своїх процесуальних повноважень. Отже, кожна справа може пройти три якісно різні експертизи, де професійні правники дадуть їй різнобічну оцінку. Це головне у реформуванні наших сьогоднішніх судів.

Проте судово-правова реформа в Україні має багато інших важливих аспектів, від яких залежать і глибина реформування, і терміни, і ціна, тобто фінансово-матеріальні витрати на проведення реформи. Зупинимось лише на найважливіших проблемах.

Проблема перша — структура судів. Тут є два підходи. Один полягає в тому, щоб, максимально використовуючи наявні структури з урахуванням принципу територіальності та спеціалізації, за мінімальних фінансових витрат швидко (впродовж року) перейти на новий процесуальний порядок розгляду справ у судах. Цей підхід передбачає перетворити процесуально районні суди на першу інстанцію, обласні суди — на апеляційну, а Верховний Суд — на касаційну інстанцію. А за тими окремими справами, де обласний суд виступає як перша інстанція, створити окремий апеляційний суд з касацією у Верховному Суді України. Щодо спеціалізованих судів, то їх передбачено створити два: господарський — на базі нинішнього арбітражного та адміністративний, виокремивши в окреме судочинство адміністративні спори із загальних судів. Зважаючи, що створення окремого спеціалізованого адміністративного суду потребує великих фінансових затрат, його створення передбачено здійснити впродовж 2—3 років.

Другий підхід передбачає цілковиту руйнацію наявної судової системи і створення на її базі чотирьох Вищих спеціалізованих судів у сфері кримінального, цивільного, адміністративного та господарського судочинства. Приблизно цього підходу апелюють до ст. 125 Конституції України, де сказано, що система судів загальної юрисдикції в Україні будується за принципами територіальності та спеціалізації.

Отже, робиться висновок, що всі суди в Україні мають бути суворо спеціалізовані та кожний з них має бути замкненою автономною структурою.

Я вважаю такий підхід принципово неправильним, невинуватимим багатовитратним і до деякої міри шкідливим за умов державного устрою України.

По-перше, зовсім непереконливо трак-

тується ст. 125 Конституції України, де сказано лише про принцип спеціалізації, але не йдеться про форми спеціалізації. Практично нині в судовій системі України є три спеціалізовані структури на рівні обласних судів. Це абсолютно окремі колегії у кримінальних і цивільних справах в обласних судах і окремий арбітражний обласний суд. Додайте сюди ще планований спеціалізований адміністративний суд — і ми маємо готові чотири спеціалізовані судові структури без особливих фінансових витрат і без ламання загальних судів. Конституція України в ст. 124 встановлює, що судочинство здійснює Конституційний Суд України та суди загальної юрисдикції.

То що доведеться розуміти під судами загальної юрисдикції, якщо всі суди в Україні будуть спеціалізовані, з автономною структурою, до якої належать окремі канцелярії, бухгалтерії, обслуговування, постачання, одне слово, вся інфраструктура? А чи підраховували автори не надумані, агіта-

ційні, а реальні витрати на створення таких судів? За підрахунками фахівців, це коштуватиме 10—15 мільярдів гривень. Чи готова Україна сьогодні викласти половину річного бюджету на реформування однієї судової системи? Гадаю, ні. Панове, які пропонують таке нововведення, мусять пам'ятати про невикладені зарплати, стипендії, пенсії, забезпечення, про зовнішній борг України, про необхідність реформування інших сфер суспільного життя, про величезний розрив між мінімальною зарплатою та прожитковим мінімумом (118 грн. до 320 грн.), про мізерні ставки зарплати, стипендій, пенсій, військового забезпечення. Навіщо в умовах кризи, повального зuboжіння людей, застою виробництва, зруйнованого сільськогосподарства пропонувати нові непомірні бюджетні витрати, без яких можна спокійно обійтися, реформували судову систему в інших формах — цілком передбачених Конституцією? Окремі структури спеціалізованих судів — це природний супутник федеративних держав. Вони добре вписалися до німецької, американської та інших федеративних судових систем. Але навіщо це робити в унітарній Україні? Можливо, щоб підготувати ґрунт для її федералізації, як це вже зроблено через затвердження на референдумі двопалатного парламенту. А може, щоб зруйнувати судову систему, одну з найважливіших демократичних опор української державності і певний час пожити в Україні фактично без судів?

Нагадую: реформування — це не революція, не докорінне ламання системи, а спокійний еволюційний перехід від однієї концептуальної ідеї до іншої з використанням усього того, що придатне для організації нової системи. Наші загальні суди з урахуванням їх внутрішньосистемного поділу на окремі цивільне та кримінальне судочинство, з додаванням апеляційних судів з окремими категоріями справ цілком вписують-

ся, цілком придатні для нової концепції судочинства. То що за потреба їх руйнувати? Невже тільки для того, щоб було, як у Німеччині чи США? Я розумію іноземців, котрі дають нам багато порад — часто безвідповідальних, не продуманих, таких, що не впливають з наших умов і традицій. Вони прокладають дорогу своїм поглядам про державу, право, суд, права і свободи, щоб полегшити долю свого капіталу, бізнесу, стратегічних інтересів. Але це аж ніяк не збігається з нашими інтересами і потребами. Гадаю, треба взяти за правило: якщо іноземці радять, як нам реформувати ту чи ту систему, то нехай не організовують даремні «круглі столи», конференції та симпозиуми, а дають реальні гроші під реформування. Бо будь-яке реформування — це перебудова, а будівництво потребує грошей. Отож розщедрюйтеся, панове іноземці, а потім давайте поради, як нам реформувати суди в Україні. А за рахунок нашого злиденного бюджету ми реформуватимемо з максимальним використанням цілком придатні для нової роботи чинні структури. І це буде по-господарськи правильно, бо реформатори-депутати мають берегти кожен народну копійку, а не кидати наші малі кризові гроші під іноземні ідеї.

Ідея цілковитої відмови від загальних судів і перетворення судів на спеціалізовані, крім величезних невинуватимих витрат та й у собі ще чимало прихованих вад, які неминуче дадуться взнаки під час експлуатації цього проекту. Передусім — цехова замкненість спеціалізованих судів. Вузькоклановий інтерес автономної судової системи зустрічатиме кожного, хто звернувся до такого суду. По приклади далеко ходити не треба. Погляньте на роботу Вищого арбітражного суду України і перенесіть усі його вад на ще три спеціалізовані суди. Ось і вся реальна картина майбутніх спеціалізованих судів, тільки в багато разів більшому масштабі. Ми сьогодні маємо арбітраж... при адміністрації Президента України. По суті — суд на замовлення, що виконує судочинство за поняттями з довільним тлумаченням законодавства, з урахуванням одних фактичних обставин та нехтуванням іншими.

І ви бажаєте цей досвід поширити на всі суди, панове? Відомо, що чим вузькопрофільніша, вузькокорпоративніша, нечисленніша система, тим легше й шорше вона підпадає під вплив адміністративної влади. Подивіться, в якій фактичній залежності від адміністрації Президента та уряду працює нечисленний Конституційний Суд України.

Поділяй і володарюй — давній принцип усіх завойовників тепер жадають вжити до поки що непокірних загальних судів, поділивши їх на спеціалізовані. Думаю, узаконити цю авантюру можна, лише взявши тяжкий гріх на душу перед громадянами України.

Друга дискусійна проблема — це призна-

чення голів судів.

Однак, якщо суворо формально читати текст Конституції України, то ви не побачите в ньому повноважень ані у Президента, ані у Верховної Ради призначати або обирати голів судів. Отож, це прерогатива

Рекет у білих рукавичках

Стало вже якось звично, що приватизація стратегічних для економіки підприємств не буває без сенсаційних несподіванок.

У тіні великих скандалів

Зайвий раз переконує в їх неминучості приватизація Запорізького алюмінієвого комбінату (ЗалК). Здавалося б, уже всі випущені списи і стріли зламалися. Стратегічний інвестор, з яким ФДМУ підписав договір купівлі-продажу, давно перерахував до казни визначені сторонами мільйони гривень. Основний суперник — зовнішньоторговельна фірма КраЗ — уже не виявляє активного невдоволення. Зменшив обертоти й головний супротивник інвестора — наш уряд, замордований (щоправда, зовсім з іншого приводу) демаршами опозиції.

Одне слово, переможцю, розпочинай здійснювати свої корпоративні права і зобов'язання. Та де там. У гру вступили ре-е-стра-тор! Якесь послужливе фірма «Сервіс-Реєстр». Саме вона відмовляє переможцєві тендери, компанії «АвтоВАЗ-Інвест», зареєструвати її як власника 68,01% акцій ЗалК, викуплених у державі.

Взагалі, мені здається, роль реєстратора в зміні власників ми досі недооцінювали. Особливо, коли переходить в інші руки контроль над приреченими на прибутковість підприємствами, приватизація яких свого часу відбувалася без активної зацікавленості високих інстанцій. Насамперед це стосується закритих акціонерних товариств, котрі залишаються в тіні великих скандалів.

Саме ЗАТ лишаються практично беззахисними перед рекетом у білих рукавичках. Адже, як відомо, акції ЗАТ не грають ані на біржах, ані на позабіржовому фондовому ринку, де правила гри визначено і в певній мірі контролювано Держкомісією з цінних паперів і фондового ринку. І що ж лишається? Правильно. Ринок чорний. Де прості іменні акції ЗАТ, на правах приватної власності, переходять із рук в руки за котировок вельми сумнівної якості і обставин, які, м'яко кажучи, погано пахнуть.

Відвертий перехват

До чого це призводить, свідчить доля колись найпривілейованішого автогосподарства в стольному граді Києві — колишнього підрозділу «Совтрансавто», а з 1993 року — ЗАТ «АТП-13060». Ось коротко його історія.

З розпадом СРСР наказав довго жити «Совтрансавто». При цьому — нині вже важко встановити, за чим розпорядженням, — київське підприємство позбавили вивезених у невідомому напрямку новісінських «Вольво», які здатні бігати усією Європою. Але досвідчені далекобійники рук не опустили, взяли техніку, що залишилася, в оренду, а потім викупили за приватизаційні сертифікати і все господарство, водночас реорганізувавши його в ЗАТ. Засновниками виступили працівники АТП і навіть його пенсіонери.

Придбавши за лізингом і в кредит імпортові вантажівки, ЗАТ досить успішно конкурувало на ринку зарубіжних автоперевезень, на якому після падіння залізної завіси стало досить тісно. У всякому разі в своєму районі воно було найбільшим і найдисциплінованим платником податків.

За роки роботи в новій якості ЗАТ провело три емісії власних акцій, збільшивши статутний фонд з 20 млн. купоно-карбованців до 52 тисяч гривень. До того ж третя емісія, що відбулася в серпні 1998 року, була швидше виконанням вимог постанови № 26 Держкомісії з цінних паперів від 12.03.98 р., присвяченої саме впорядкуванню реєстрації акцій, випущених на той час українськими ЗАТ. Щоправда, під час цього статутний фонд далекобійники збільшили на 12 тис. гривень. Держкомісія вирішила, що даний крок цілком виправданий і відповідає законодавству.

І раптом за два роки, у вересні минулого року арбітражний суд міста Києва своїм рішенням скасував третю емісію. Відтоді для керівників ЗАТ «АТП-13060» розпочалося справжнє пекло. Принадна ходіння по наших судових інстанціях описувати зайве. Та й сам факт скасування арбітром зареєстрованої емісії можна було б вважати пересічним (хіба мало у нас пору-

шень корпоративного законодавства!), якби не деякі обставини.

Почнімо з того, що позивач — якась фірма «Верес-Інвест» — співзасновником ЗАТ ніколи не виступав і на день подання позову володів 210 акціями номіналом у 21 грн., що становило 0,040352% статутного фонду.

Втім, власність — священна, і захищати її необхідно, хоч би яка мала вона не була. Однак «Верес-Інвест» заволодів цими відсотками всупереч і статуту ЗАТ, і деяким положенням законів «Про господарські товариства», «Про цінні папери і фондову біржу», де передбачено право першочерговості товариства і його членів на придбання акцій ЗАТ в разі їх реалізації. Яким чином вони опинилися в руках «Верес-Інвеста», лишається загадкою.

Зате напередодні подання позову і пізніше знадливі листи від «Верес-Інвеста» з пропозицією продати свої акції одержали практично всі члени ЗАТ. Водночас біля прохідних з'явилися скупники. І якщо в листах акціонерів спокушали натяками на інвестиції та вигідними умовами купівлі, то скупники, зовні — цілком певні типажі, діяли, скажемо так, дещо напористо. Пропонували людям за акцію до 40 і більше номіналів. Окрім того, факт присутності «Верес-Інвеста» серед акціонерів АТП було зафіксовано реєстратором лише в червні 2000 року! Значить, у період реєстрації третьої емісії корпоративні права не могли бути порушені в принципі.

Погодьтеся, що все це разом узятє більше скидалося на захоплення підприємства, ніж на інвестиційні устремління.

До чого веде аморфність

Законність скуповування акцій «Верес-Інвестом» ще в серпні минулого року спільно з прокуратурою Ленінградського району столиці вирішила перевірити Держкомісія з цінних паперів, яка, до речі, на прокурорський запит (?) перевірила та офіційно підтвердила відсутність порушень чинного законодавства під час випуску акцій третьої емісії. Однак перевірка скупника закінчилася нічим. Хоча при пильнішій до нього увазі відкриваються ну прецікаві речі!

справедливість

судового самоврядування. Є органи судового самоврядування: З'їзд суддів, Рада суддів, кваліфікаційні комісії — ось вони й мають вирішувати питання внутрішньої самоорганізації, одним з елементів якої є заповнення вакансій голів судів. Те, що з цього процесу виключено Мініюст і адміністрацію Президента, лише оздоровить ділову атмосферу в судах, обмеживши вплив чиновників.

Третя дискусійна проблема — це матеріально-технічне і фінансове забезпечення судів. Мініюст усіма силами намагається залишити за собою що важливу ділянку організації роботи судів. І недарма, якщо пригадати приказку «хто платить, той і замовляє музику», то очевидно, що доки суди перебувають у матеріальній і фінансовій залежності від Мініюсту, доти вплив на суди виконавчою владою забезпечено. Тому Мініюст і намагається внести до закону про судострій такі положення, які давали б можливість Мініюсту впливати на суди. Згідно з прийнятим у першому читанні Верховною Радою проектом створюється принципово новий орган — Державна судова адміністрація в системі судів, яка перебирає на себе всі питання матеріального й фінансового їх забезпечення. Але саме це й не влаштовує Мініюст. Разом з тим чиновники Мініюсту розуміють: втримати суди в колишній залежності їм не вдасться, і вони знайшли новий обманний шлях — на створення судової адміністрації вони згодні, однак при Мініюсті. Який поворот! Як у самбо: піддатися, щоб перемогти. Думаю, депутатам не важко буде розгадати ці «домашні заготовки» міністерських чиновників. Державна судова адміністрація має бути при судах, а не при Мініюсті.

Четверта дискусійна проблема — створення у Верховному Суді України судових колегій (палат) у господарчих та адміністративних справах. Тут головним противником цього нововведення виступає Арбітражний суд України. І не випадково. Сьогодні після рішень Вишого Арбітражного суду скаржитися стороні по справі нема куди. І виявляється, що яке рішення не ухвалив би ВАСУ, воно завжди тільки правильне, хоча з ним позивач або відповідач категорично не згодні. Це створює умови для корпоративного цехового солідарного безкарного свавілля суда. Цехова замкненість спеціалізованих судів створює феодальне судочинство — суд інквізиції, після якого скаржитися нема кому й нема куди. Однак Конституція України передбачила можливість громадянина України звернутися зі скаргою до Міжнародного суду, коли громадянин вважає, що національна судова система вирішила його справу неправильно. А для звернення до Міжнародного суду необхідне рішення Верховного Суду України. Таким чином Конституція України передбачає необхідність створення у Верховному Суді України спеціальних колегій (палат),

які в касаційному порядку переглядали б рішення спеціалізованих судів за певною категорією справ. Але саме це й не влаштовує керівництво ВАСУ, яке всіма силами намагається утримати під своїм цеховим впливом арбітражний суд і продовжувати нинішню практику. Гадаю, цьому новий закон про судострій має покласти край. Спеціалізовані суди — не окремі суди, а органічна частина загальної судової системи і в процесуальному, і в організаційному відношенні.

П'ята дискусійна проблема — це структура і склад Верховного Суду України.

Йдеться про істотне скорочення найвищої судової інстанції країни. По суті, є у адмінвладі бажання звести Верховний Суд України до додатка судової системи, щоб він постійно не займався розглядом конкретних справ, а лише ситуаційно втручався в окремі правові конфлікти. За задумом чиновників основна судова діяльність відбуватиметься в спеціалізованих цехових судах, які легко взяти під контроль, а Верховний Суд із 15 — 20 суддів буде розглядати тільки «парадні» справи.

Гадаю, цієї «новації» допустити не можна.

Сьогодні Верховний Суд України — єдина судова інстанція, яка чинить опір адміністративному диктату саме завдяки тому, що це потужний, численний орган, який реально забезпечує судочинство.

Допустити руйнацію цього органу під виглядом реформування — значить позбавити громадян України реальної можливості захистити свої права, свободи та інтереси в об'єктивному і неупередженому суді. Так, сьогодні чимало нарікань на Верховний Суд, але якщо ми й цього позбудемося — незаконності та несправедливості в суспільстві потроїться.

Шоста дискусійна проблема — це кількість апеляційних судів. Тут пропонують два варіанти. Перший: створюється в системі загальних судів і спеціалізованих судах по одному апеляційному в Києві, а якщо постане необхідність, можна створити один—два регіональні апеляційні суди.

Другий варіант полягає в тому, щоб первісно планувати створення чотирьох—п'яти окружних апеляційних судів.

Обстоюючи перший варіант, я звертаю увагу своїх опонентів на те, що створення окружних апеляційних судів коштуватиме надто дорого, бо це потребуватиме створення п'яти аналогічних дублюючих інфраструктур окружних судів, що вочевидь не раціонально. Важко буде забезпечити професійний рівень суддів в окружному апеляційному суді. Немаловажна є й залежність місцевого суду від місцевої влади і олігархічно-кримінальних регіональних груп. Недарма сотні громадян звертаються з проханням передати їхню справу на розгляд до Києва, посилаючись на місцевий вплив і місцеву упередже-

ність. З точки зору технічної проблеми практично немає, але з точки зору організації і політичної доцільності апеляційний розгляд здійснювати в Києві раціональніше в інтересах економії бюджету і в інтересах громадян України.

Такий короткий виклад проблем, навколо яких триває жорстка боротьба, що не дає змоги вже протягом двох років ухвалити вкрай необхідний для реформування судової системи України демократичний закон про судострій.

Прибічники адміністративної залежності судів, їх цехової замкненості і процесуальної сваволі в особі Мініюсту, Вишого арбітражного суду, адміністрації Президента і керівництва Верховної Ради України роблять все, що від них залежить, щоб справді демократичний закон про судострій не було ухвалено. Їм потрібен такий закон, щоб можновладці могли впливати на суди і суддів, щоб не право, законність і справедливість панували в наших судах, а гроші, домовленості, вказівки та інші «засоби» своєї юстиції. Чи дозволять народні депутати себе умовити на прийняття закону, що суперечить навіть їхнім власним інтересам, покаже

час. Але кожен має пам'ятати, що суд перетворюється на місце боротьби за законність і справедливість тільки в тому разі, якщо він незалежний, матеріально та фінансово забезпечений, а судді не соромляться своїх рішень і не бояться за пов'язані з цими рішеннями наслідки.

Обов'язок народних депутатів — забезпечити громадянам України саме такий суд. Нині на розгляді у Верховній Раді України перебуває прийнятий в першому читанні проект закону про судострій, який цілком відповідає демократичним вимогам судочинства. Прийняттю цього проекту активно протидіють Мініюст і ВАСУ, користуючись покровительством деяких керівників Верховної Ради України, котрі більш як рік не ставили проект на розгляд у пленарному засіданні в другому читанні, всупереч вимогам перехідних положень Конституції України.

Розрахунок простий: залишити чинним нинішній Закон про судочинство і тим самим законсервувати стару судову систему, вберегти її від прогресивного демократичного реформування. У народних депутатів є простий засіб розладнати ці плани — проголосувати за прийнятий в першому читанні законопроект і в другому читанні.

Василь СІРЕНКО, доктор юридичних наук, член-кореспондент НАН України, академік Академії правових наук України, народний депутат України.

Інвестом», провели без голови правління ЗАТ «АТП-13060». Захоплення підприємства відбулося...

Не хочу дорікати нашим арбітрам, податківцям, прокурорам за особливу упередженість у конкретній ситуації. Хоча чому б арбітражному суду й не врахувати відповідний висновок Держкомісії з цінних паперів? Де, як не в ній, працюють найкваліфікованіші експерти? Диви й пригас би загарбницький запал «Верес-Інвеста». Якби не його позови — як на мене, то з велими хиткими підставами, — навряд чи ЗАТ «АТП-13060» зацікавилися б ледь не всі контролюючі державні органи. Питання в іншому. Як узагалі встояти акціонерній компанії проти, м'яко кажучи, не зовсім охайного загарбання?

У випадку, про який йдеться, Генпрокуратура, наприклад, відмовила «АТП-13060» в захисті його інтересів у арбітражному суді, посилаючись на те, що «прокурор може вступати у справу, коли цього вимагає захист інтересів держави...» Нібито держава — це не ми, її громадяни, у тому числі й акціонери! Держкомісія з цінних паперів і фондового ринку права прямого захисту інтересів акціонерів і засновників не має. І що ж лишається? На чію волю сподіватися?

До того ж, повторюю, вищеописана ситуація — цілком типова. І якщо захоплення підприємства у формі ЗАТ закінчується перемогою агресора, то такі підприємства, як правило, припиняють своє існування. Прикладів — не злічити. Назву перші, які пригадав: київський завод «Радикал», Слов'янський судовий комбінат, рубжанський завод «Барвник» і десятки та сотні інших підприємств після захоплення їх агресивними операторами вторинного ринку приватизації розграбовані і фактично припинили своє існування.

У випадку з «Барвником» (і це доведено) оберігалися інтереси закордонного конкурента. У випадку з «Радикалом» — експортер нерухомого будівельного брухту. У випадку з «АТП-13060» — є думка, що декому ну дуже знадобився проммайнданчик, який займали далекобіжники, а «Верес-Інвест» виступив лише як агресивний посередник.

Спричинила все те, що відбувається на вторинному приватизаційному ринку, аморфність нашого законодавства. Якщо вже маємо ми закриті акціонерні товариства, то вони насамперед повинні бути закриті від зовнішніх зазіхань. Хоча б тим, щоб у всіх відповідних законах і кодексах було чітко виписано процедуру передавання іменних акцій акціонерами в інші руки. З безумовним пріоритетним правом викупу їх самим товариством або його членами.

Ігор НАУМЕНКО.

А Актуально

Уряд і більшість намагаються взаємодіяти

На зустрічі Прем'єр-міністра України Віктора Ющенка і представників координаційної ради більшості прийнято рішення створити робочу групу для підготовки проекту документа, який визначав би принципи відносин уряду і парламентської більшості, зокрема їхні права і обов'язки. Про це повідомила прес-секретар прем'єра Наталя Зарудна.

За її словами, керівником групи з боку уряду буде перший віце-прем'єр Юрій Єхануров, а з боку більшості, можливо, заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш, але це стане відомо дещо пізніше.

— Головне, щоб сторони були зацікавлені не тільки у збереженні парламентської більшості, а й у тому, щоб відносини уряду і Верховної Ради були формалізовані, — сказала прес-секретар.

За основу майбутнього проекту договору запропоновано взяти документ, розроблений партією «Реформи і порядок».

Однак представники різних фракцій в оцінці майбутнього документа розійшлися. Координатор фракції «Батьківщина» Олександр Турчинов вважає, що, оскільки більшості не існує, його повинні підписати кожна фракція окремо.

Натомість представники «Яблука» висловили думку, що це — спроба «позбутися урядової кризи». А у разі, як заявив на з'їзді асоціації депутатів «Довіра» координатор парламентської більшості Олександр Карпов, коли не буде розроблений механізм делегування в уряд представників політичних сил, то у парламенті є вже 263 депутати, готових проголосувати за відставку уряду у квітні. Він також переконаний в тому, що потрібно перереєструвати парламентську більшість.

Володимир КОРОЛЮК.

У кривому дзеркалі

11 січня цього року в «Голосі України» було опубліковано мою статтю «ДАІ — королева автостради». Вона стосувалася законопроектів «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення правил дорожнього руху», який передбачає мінімізувати можливості зловживання працівниками

Державтоінспекції своїм службовим становищем. Для цього права та обов'язки інспекторів пропонуються дещо змінити. Зокрема, номерні знаки вилучатимуть лише за рішенням суду, стягнення за порушення водії сплачуватимуть лише через Ошадбанк, скасовується попереджувальний талон тощо.

6 лютого Міністерство внутрішніх справ видало відомий 83-й наказ «Про невідкладні заходи щодо удосконалення нагляду за дорожнім рухом працівниками ДАІ МВС України», яким заборонено безпідставно зупиняти автотранспорт, вимагати документи, що виходять за межі встановленого мінімального обов'язкового переліку тощо. Роботу ДАІ цим наказом спрямовано здебільшого на профілактичні заходи щодо запобігання порушень на дорогах України. Цей крок з боку керівництва МВС можна лише вітати.

Проте ухвалення вищезгаданого законопроектів залишається надзвичайно актуальним, про що свідчать численні листи, що надходять особисто мені та на адресу парламентського Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією. 13 лютого збори виборців, що відбулися в Чернівцях, ухвалили звернення до Верховної Ради, яким підтримали запропоновані зміни до законодавства і закликали народних депутатів «прислухатися до численної армії учасників дорожнього руху нашої країни». Це звернення підписали 150 осіб.

Альтернативний законопроект 23/54 про внесення змін до статті 15 Закону України «Про дорожній рух», що передбачав значне розширення прав інспекторів ДАІ (чим, на мою думку, значно розширював поле для зловживань і хабарництва), зазнав фіаско — 8 лютого за нього проголосували лише 49 народних обранців.

Ухвалення закону набуває особливої ваги у світлі Указу Президента «Про утворення місцевої міліції» від 22 січня 2001 року, де пункт другий вказує, що «місцева міліція утворюється органами місцевого самоврядування за спільним поданням місцевих держадміністрацій та виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, погодженим із МВС України, на базі підрозділів дорожньо-патрульної служби ДАІ України, ППС та служб дільничних інспекторів міліції і утримується за рахунок коштів місцевого бюджету». І якщо вчасно не ухвалити вищезгаданий закон саме в редакції, яку відстоює Комітет Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією, то важко уявити, до яких наслідків це може призвести.

Місцева міліція, кинута напризволяще внаслідок уже існуючого стану речей, коли левова частка її бюджету складається, умовно кажучи, по-робінгудівськи, тобто, «що Жезл пошле», тепер де-юре буде поставлена в залежність від місцевого начальства. «Кумівщина та сімейність» визначатимуть політику практичних дій місцевої автоінспекції.

Цьому є альтернатива. Комітет ВР закликає спиратися винятково на Закон і Право. Згадуваний законопроект, загалом схвалений у висновках Мініюсту і Верховного Суду України, якщо не унеможливить, то принаймні зведе до мінімуму можливість зловживань у сфері відповідальності за порушення правил дорожнього руху.

Віктор КОРОЛЬ, народний депутат України.

Кращу пісню ще не заспівано

На її обличчі — чарівна усмішка, а в серці, за власним визнанням, — і досі ті незабутні миті переживань і триумфів на сцені палацу «Україна».

— Навч якас ниточка тягнеться. Ось і зараз хвилююся, — зізнається вона. Десятикласниця 69-ї донецької школи, лауреат конкурсу «Голосу України», Олеся Сняк зворушує своєю шпирістю. «Якби Олеся була спортсменкою, стала б олімпійською чемпіонкою», — любить повторювати її наставник Микола Ткачов. Участь у творчому звіті миттів Донеччини стала своєрідною вершиною для мосі землячки: її виступ кілька разів переривали захоплені оплески.

Співати, стверджує Олеся, вона хотіла завжди. Мабуть, із чотирьох років, коли завоювала звання «Міс чарівність» на одному з дитячих конкурсів. Потім було багато виступів, на одному з яких дівчинку і почув Микола Ткачов, керівник творчого колективу в обласному палаці дитячої та юнацької творчості. З того часу — а Олеся тоді виповнилося дев'ять — захоплення вокалом переросло в серйозне заняття. Таке серйозне, що торік юна співачка мала сольний концерт в концертній залі обласної філармонії разом із ансамблем «Сувенір» цього палацу творчості. Честь, яка випадає не кожному дорослому миттєві.

Переважну більшість репертуару Олеся Сняк становлять українські та російські народні пісні. Утім, можливість її голосу дозволяють виконувати і авторські твори. Дехто порівнює юну донеччанку із Ніною Матвієнко. Але Олеся — абсолютно «нова хвиля» в народній творчості.

Досить сказати, що на сцені палацу «Україна» чи не вперше пісня «Сміються, плачуть слозов'ї» виконувалася під симфонічний оркестр. Досі такі твори супроводжував, як правило, оркестр народних інструментів. На репетиціях було чимало хвилювань, дехто з досвідчених миттів навіть радів відомитися від новачки, змінити пісню тощо. Однак і організатори концерту, і сама дівчинка ризикнули. І знайоми до болю слова забрали свіжо і відверто.

Якщо бути вже цілком точною, співають — то нездійсненна мрія Олесиної мамі Олені Павлівні, музиканта за освітою. Але співати дружині професійного військового не довелося: часті перетзи, і шпоруза треба було влаштуовувати побут на новому місці. А ось дочка відтілила мамине потаємне бажання.

— Таке серйозне заняття піснюю змінило Олеся, — вважає мама. — Маленькою вона була дуже неслівлива і небагатослівна. Спів дав їй упевненість у своїх силах і зробив борцем, вольовою людиною.

Самій Олесі у народній пісні подобається мелодійність і душевність. А ще — гармонійне поєднання природи і людських почуттів. До речі, на концерт в обласній філармонії прийшов весь її клас — звичайні хлопчики і дівчатка із донецької околиці. Вони були в захопленні.

Нещодавно в обласному центрі проходила міжнародна конференція з питань розвитку талантів у дітей, де Олеся виступала з доповіддю. Піднявшись на трибуну, школярка вибачилася перед численними учасниками за хвилювання: «Я б краще вам заспівала...» Саме загальнообласна програма «Обдаровані діти» відкрила юній співачці дорогу на конкурси і концерти, алже самотужки родина навряд чи змогла б оплачувати такі поїздки. Моя співрозмовниця вважає, що досвід, як знаходити і підтримувати таланти, заслуговує на всеукраїнське розповсюдження.

За перемогу в обласному конкурсі Олесю нагородили поїздкою до «Артека». На той час у дитячому центрі проводився міжнародний конкурс юних вокалістів, де донеччанка завоювала Гран-прі. А головою журі була сама Ніна Матвієнко!

Товариська і шпра, вона майже нічим не відрізняється від своїх ровесників. Так само охоче стрибає на дискотеці й годинами може грати в улюблену комп'ютерну забавку. Про майбутнє дівчина каже з тасмичною усмішкою: «Не будемо загадувати». Її краща пісня ще не заспівана.

Ліна КУЩ.

Фото Юрія ВЕНГЕРША.

СУСПІЛЬСТВО

Донбас: назустріч XIX століттю

«... Вот, изволите ли видеть, живет здесь у нас помещик один. У него шахты, знает ли. Работают у него беспаспортные, разные бродяги, которым деваться некуда. По субботам надо расчет давать рабочим, а платить-то не хочется, знаете ли, денег жалко. Вот он и нашел себе такого приказчика, може из бродяг, хотя и в шляпе ходит. «Ты, говорит, им ничего не плати, ни копейки, они тебя будут бить и пускай, говорит, бьют; а ты терпи, я за это каждую субботу буду тебе по десяти рублей платить». Вот вечером в субботу, порядком, как водится, рабочие приходят за расче-

том; приказчик им: «Нету!» Ну, слово за слово, начинается брань, потасовка... Бьют его, и руками и ногами, — знает ли, народ озверелый с голоду-то, — бьют до бесчувствия, а потом и уходят кто куда. Хозяин велит отливать приказчика водой, потом ему десять рублей в зубы, а тот и берет, да еще рад, потому, в сущности, не то, что за десять, он за трешницу согласится хоть в петлю. Да... А в понедельник приходит новая партия рабочих, приходят, деваться некуда... В субботу опять та же история...»

А. ЧЕХОВ, «Печенег», 1897 г.

Мишоловка

Микола відсуває шматок шиферу, який прикривав вхід до ями. Отвір у землі, метрів півтора в діаметрі, йде вертикально. Мій супутник, спритно чіпляючись за стіни, спускається. Кілька хвилин — і постать зникає у відгалуженні семиметрового колодязя. Чувється стукіт молотка по металу. За деякий час Микола, брудний від пилу, витягує на дно ями повне металеве корито: вугілля! Надворі лютий 2001 року...

Чужі тут не ходять

Поява кореспондента на цьому п'ятачку спричинила занепокоєння. «Нам зайва слава лише зашкодить», — похмуро буркнув невисокий чоловік із допатою в руках. І лише після запевнень, що в газеті не буде названо ані точного місця, ані справжніх прізвищ та імен, люди погодилися на розмову. Тут бояться непроханих гостей, крадів чи перевіряльників — однаково.

З недавнього часу чоловіче населення цього шахтарського селища стало виявляти неспідробну цікавість до карт гірничих робіт. Тепер уже неважливо, кому із товаришів по нещастю, чи то пак, по роботі, вдалося розвідати місця старих виробок. За технологією, під час виймання вугілля між лавами мають бути «целики». Лави виберуть — вони залишаються. Шахти давно вже немає, але заросле бур'яном та акаціями місце й досі скликає на працю гірників. Розгадка проста: підземні копальни залягають на глибині якихось семи-восьми метрів. Стимул достатньо сильний, щоб узятися за лопату і...

— Нашу яму ми вчотирьох викопали днів за шість, — розповідає Микола. — По шість-сім годин на день працювали. Спочатку земля, глина. Потім «хряш» пішов, а там і до вугілля дісталися. Пошастило нам: он хлопці із сусідньої ями тричі починали. Спочатку метрів три пройшли і наварилися на моноліт. Потім на новому місці копали — сильний дощ пішов, водою все залило. Третього разу на штрек натрапили, там уже нічого немає. Шкода, метрів дванадцять глибини вже було. Треба дивитися, якщо «хряш» — значить, незаймане місце, а коли глина і глина — то стара виробка просіла. Знову ж таки, на поверхні ці старі ями видно...

Мій «гід» знімає респіратор і вбиває

фільтр. Микола працює на місцевій шахті. Тож на яму приходять зазвичай перед вихідним. Його «друга зміна» починається о п'ятій вечора і триває чотири-п'ять годин.

За цей час гірник устигає надобвати зо три центнери вугілля. Знаряддя праці — клевак та піка. Шось схоже я бачила в місцевому краєзнавчому музеї — у тому залі, де йдеться про важку працю на Юзівських рудниках у XIX столітті.

— Навіщо так далеко ходити? — посміхається Микола, з яким я ділюся враженнями. — І наприкінці двадцятих років минулого століття, кажуть, тут так само видобували вугілля.

Влада тоді дозволяла людям добувати паливо для своїх потреб. Тільки ями копали похилі, а не вертикальні. Обвали часто траплялися, люди залишалися в підземеллі. Звідки й назва таких ям пішла — «мишоловки».

На дні

Холод і голод штовхав до такої важкої і примитивної праці. Щоб проголувати сім'ю і заробити на операцію дружині, Миколиної зарплати не вистачає. Та ще й видають вряди-годи, порціями по 50—100 гривень.

Анатолій, «співласник» сусідньої ями, — єдиний годувальник у родині. У нього п'ятеро дітей, одна дитина-інвалід. На основній роботі він отримує 280 гривень «брудними». Шахта ледь дишає, ось-ось має закритися, і гірник може зостатися навіть без такої роботи. Юрій два роки, як заробив пільгову пенсію і залишив шахту. За законом, підприємство безплатно забезпечує колишніх робітників вугіллям. Та паливо не видають уже два роки. Як жити в будинку з пінчим опаленням?

— Учора домовився продати сорок відер, по дев'яносто копійок. У нас у селищі з рук відро вугілля йде від 70 копійок до гривні, — не приховує радості від вдалої «угоди» Микола.

Він крутить ручку, намотує трос на шків, на кінці якого — цебро із чорною масою. Як правило, видобує напередодні вугілля піднімають уранці. Там, униз, — п'ятнадцятирічний син Віталій. Допомогає татові, навантажує паливо до відра.

— Крутити ручку він ще не зможе, — пояснює батько. — Але й рубати його не пускаю. Нехай уже я сам...

Із Юрієм сьогодні працює дружина — пересіває вугілля на натягнутій поряд металевій сітці. Це — процес збагачення. Паливо треба відліпити від породи і пилу. Це тільки шахта дозволяє собі видавати

для опалення суцільний порошок, який не хоче горіти.

Три відра вугілля — дві хлібини. Родини із чотирьох «ротів» вистачає на день. Потім знову їсти хочеться. А кошти — на самому дні. У «мишоловці».

Донбас ніхто не ставив на коліна?

Про ймовірну небезпеку тут воліють не заїкатися. Хоча ці загартовані життям чоловіки зізнавалися: звітка про те, що в сусідньому селищі у такій самій ямі батько втратив сина, справила враження. «Але вони в похилу виробку полізли, а ми вертикально копаємо», — заспокоюють себе шахтарі.

Вони охоче демонструють зроблені із підручних матеріалів кріплення: сушняк, старе дерево, дошки. Микола, напри-

клад, сарай розібрав, дрова сюди притягнув.

— Було, правда, одного разу мало не залишився в тій ямі, — каже він. — Саме довбав вугілля, коли чую — тріщить. Вискочити встиг, лише чотири метри пройшов. Виробку завалило, лише кілька дошок зміг витягти... Ви не думайте, ми професіонали, розуміємося на таких речах. Під землею один з одним перемовляємося через пласт. А ще думаємо збиватися і робити запасний вихід. Знову ж таки, вентиляція покращиться.

Товщина шару вугілля — 1,1 метра. Працюють на колінах. Поки недалеко від колодязя — вугілля насипали втрьох «уперекидку». Тепер завантажують до корита, на себе — і потягнув.

Не лише смерті під завалом бояться копачі. Інша небезпека — крадії. Поки що обмежувалося пропачею інструменту. Але не зазрюю тому, хто намірився тихцем надобвати вугілля із викопаної не ним ями.

Та найбільший страх — перед буль-яким виявом інтересу влади. За деякими даними, таких «точок», де мешканці шах-

насяпають, дергають за веревку (это значит — тащи) и ждут, когда вместо насыпанной бады к ним спустится другая. Вагончик, впрочем, я видел только в первой осмотренной мною шахте; в других вместо него употребляется другая посуда, вроде ящика из-под макарон или вроде салазок, на которых ребята катаются с гор. Такую посуду тащат просто волоком по земле до самого отверстия шахты.

Рабочих минимум полагается шесть. Один, подросток, управляет лошадей и болтает руками и ногами на веревке; другой принимает из шахты бады и борется с ней; двое вьшу шахты насыпают уголь в посудину, а затем нагребают его в бады; двое других добывают уголь. Это число по

большей части удаивается, когда работа происходит день и ночь; тогда смена равняется двенадцати часам. Но это у более состоятельного хозяина-мужика или у состоятельного арендатора. У бедного как придется.

Но у тех и у других устройство самой шахты одинаково. Одинакова и «сбруа». Все это буквально состоит из обломков и обрывков. Ворот, кое-как сколоченный на треснувшем столбе, немилосердно ревет; канат с бесчисленными узлами то и дело путается и зацепляется на худом колесе; блоки плачут над ямой...

Н. КАРОНИН-ПЕТРОПАВЛОВСКИЙ, «Очерки Донецкого бассейна», 1891 г.

тарських селищ вручну видобувають вугілля на місцях колишніх виробок, в області кілька десятків. Влада, схоже, зберігає мовчазний нейтралітет. Тим часом такий спосіб заробітку стає джерелом існування дедалі більшої кількості людей. Людей, загнаних життям до справжнісінької мишоловки.

— Іще тижнів два, і ми виберемо «целик» до останку, — каже на прощання Микола. — Значить, нову яму треба копати. Ось потеплішає, і візьмемося.

Він поправляє вірвовку на санках і гукає сина. Додому!

Офіційна думка

Сергій СМОЛАНОВ, начальник Центрального штабу воєнізованих гірничорятувальних частин України:

— За два роки на таких роботах загинуло двадцять осіб. Спільно із Держнаглядо-

хоронпраці ми писали листи, розглянули ці питання на колегіях облдержадміністрацій і Донецької, і Луганської областей. Міліція долучається. Але ми їдемо по слідах: там засипало, вони з іншого боку знову риють.

Небезпека і в тому, що в таких виробках розводять вогонь, обпалюють крадений кабель, створюючи небезпеку для діючих поряд шахт. Ми починаємо шукати, звідки окис вуглецю йде, і не можемо знайти, поки не виявляємо якусь стару шtolьню.

Який вихід? Процес має бути керований. Організувати на місцях якісь артілі. Нехай із податками трохи послабити, не давити. Але ми хоча б знаємо, хто туди поліз, якихось заходів безпеки вживати.

Анатолій ВОВЧЕНКО, начальник управління вугільної промисловості Донецької обласної державної адміністрації:

— Треба не з насльками боротися, а з причинами. Є шахти, які йдуть до планового закриття, вони виробили свої запаси.

Не так давно, на зустрічі з гірниками шахти «Холодна Балка» в Макіївці, запитали мою думку про зарплату шахтарів. Сьогодні практично за 80—100 грн. на місяць вони опускаються під землю, не знаючи, повернуться додому чи залишаться там навіки

Отож я разом із шахтарями почав лічити. Нархована середня зарплата у вугільній промисловості сьогодні — близько 350 грн. Затримка її виплати на більшості шахт — 3—4 місяці. Ось і виходить, що реальна зарплата основної маси шахтарів — майже 100 грн. або трохи більше. Нагадую, що фактичний прожитковий мінімум сьогодні — 311 гривень. А для працюючого — 331. Сюди належить вживання на день на людину: 145 грамів м'ясопродуктів, 36 грамів риби, половини яйця, 300 грамів хліба та ін.

А якщо має бути зарплата гірника? Розрахунок зарплати трудящих треба робити не за розміром, що залежить від забаганки хазяїна, а за вартістю праці та здатності компенсувати її від продажу виробленого товару. Що це означає для шахтарів?

Продукт шахтарської праці, а потім товар —

вугілля. Його видобувають у найтяжчих умовах з точки зору затрати фізичних сил і морально-психічних перевантажень, з ризиком для життя і здоров'я. Отож, щоб працювати, шахтареві треба їсти не 145 грамів м'ясопродуктів і 300 грамів хліба на добу, а щонайменше в 4—5 разів більше. А отже, для поповнення сил конкретно шахтареві потрібно платити 4—5 прожиткових мінімумів.

Але в нього є дружина. Припустимо, вона має дохід у розмірі прожиткового мінімуму. Не сидітиме ж вона з ним за столом і дивитиметься голодними очима, як він уминає м'ясо та рибу. Та й у нього шматок стане поперек горла. А це значить, що шахтареві треба платити стільки, щоб його бодай не обділяли в сім'ї. Для дружини це чотири мінімуми шахтаря мінус її особистий заробіток (1 мінімум).

Припустимо, у шахтаря двоє дітей. Це діти ша-

нованого трудівника. І забезпечені вони мають бути відповідно. Інакше просто об'їдутьми шахтаря за рахунок коштів, що йдуть на поповнення його фізичних сил. А цього суспільство не може дозволити. Йому потрібна високопродуктивна праця шахтаря. Тобто на кожного з дітей треба не менш як два мінімуми.

Але ж бо у шахтаря є ще й престарілі батьки. І це теж шановані люди, які дали суспільству сина, котрий працює на суспільство на найтяжчій і найважливішій ділянці. Ясно, що шахтар повинен гідно їм допомагати. Отже, ще бодай по одному мінімуму на батька та матір. Ось ще два мінімуми.

А ще у гірника має бути якийсь запас на майбутнє, яксь заощадження, рахунок у банку тощо. Це — два мінімуми на місяць.

Підсумувавши наведене вище, ми отримаємо,

що за свою працю шахтар має одержувати на руки зарплату в розмірі 16 прожиткових мінімумів. А це близько 5000 грн. Отож нарахована зарплата має становити десь 8—9 тисяч гривень.

Почувши це, шахтарі просто розгубилися. Вони ніяк не могли повірити, що так має бути. Так їх сьогодні принизили злидні, що викликають зневагу до себе і знецінюють їхню працю. Довелося доводити правоту мого розрахунку. А також показати, хто привласнює їхні гроші. Щоправда, це вони знали й без мене.

Зарплата, як було сказано, має покриватися вартістю виробленого товару, тобто для шахтарів — відвантаженим споживачеві вугіллям. Задля наочності порівняємо порівняно справедливою оплати праці гірників рівня 1989 року з нинішньою.

У 1989 р. у вугільній промисловості трудилися майже 1,1 мільйона працівників. Сьогодні — май-

же 90 мільйонів. Значить, навантаження на одного працівника не зменшилося. А загальне шахтарів збільшилося у шість разів. І в декілька разів зріс травматизм.

Як бачите, міра експлуатації шахтаря не тільки не зменшилася, а збільшилася за останні роки. Тепер порівняємо оплату праці.

У 1989 р. вона становила в середньому близько 360 карбованців. Прожитковий мінімум становив тоді близько 30 карбованців. До речі, обсяг товарів і послуг, що входять до прожиткового мінімуму, тоді був дещо більший, аніж тепер. Поділіть, і матимете 12 мінімумів.

Але й це ще не все. Безпосередню зарплата тоді становила близько 23—24% вартості продукту, а з урахуванням фондів громадського споживання, фондів соціального захисту та іншого, чого сьогодні просто немає, — майже 65%. Тобто втричі

збільшувала реальний дохід робітника. Для шахтаря це — 36 мінімумів. Не випадково середній розмір вкладів в ощадбанк по Донецькій області був на одного працівника — близько 2000 карбованців (а у шахтарів, як найбільш високооплачуваної професії, значно вищий). Якщо помножити 36 мінімумів на 311 гривень, матимемо 11 196 гривень.

Як бачите, 8—9 тисяч нарахованої зарплати — значно менше, ніж 11 200.

Такий розрахунок треба робити не тільки для шахтарів, а й для всіх трудящих. Отоді про Україну справді можна буде казати як про правову і демократичну. Але для цього треба замислитися над тим, хто привласнює сьогодні всі ці величезні гроші та звідки беруться олігархи.

Володимир МОІСЕЄНКО, народний депутат України.

ЧАЕС: після закриття...

Так склалося, що авторів цих рядків протягом останніх двох місяців довелося тричі побувати на Чорнобильській АЕС і у місті Славутичі. Але які різні мотивації поїздок! Два перші рази дорогою туди не давали спокою запитання: що там і як? Під час останньої — чи справді все це відбувається у зоні особливої уваги?

■ Перше занепокоєння

Кінцевий результат під сумнівом

Цю стурбованість почув від голови Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Юрія САМОЙЛЕНКА.

— Те, що побачили народні депутати, члени нашої комісії, на ЧАЕС після її закриття, викликало не райдужні думки. На станції багато дорогого обладнання, в якому є деталі із золота, срібла й інших цінних матеріалів. Нині все цінне інтенсивно розкрадається. Раніше думали, як все зберегти, а нині багато чого йде у металобрухт, за ворота станції.

На ЧАЕС не відчувається тієї реакції, яку обіцяли

Президент, уряд перед закриттям станції. Посилюється соціальна напруженість.

На одному з останніх засідань наш комітет розглянув питання про хід виконання Комплексної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС. Вирішили прискорити заслуховування у Верховній Раді звіту уряду — на початку березня. А також створити робочу групу з народних депутатів, яка 2—3 рази на місяць цікавитиметься тим, що робиться на станції. Домогатимемося адекватних парламентських заходів.

Маємо намір організувати контроль разом з Євробанком реконструкції та розвитку.

Найбільше нас турбує те, що гроші на всі заходи використовують, а кінцевого результату не матимемо. На жаль, подібні прикри факти у нас є, зокрема, із закриття шахт тощо.

■ Друге занепокоєння

Вона начебто знову запрацює?

На ЧАЕС нібито готується до пуску другий енергоблок. Не третій, шойно закритий, а саме другий. Почув про це вже в автобусі від немолодої (не могла ж вона жартувати) жінки-сусідки. «Нікому не вірте, що станцію закрили назавжди, — переконувала вона мене. — Світове співтовариство грошей не дає, керівники держави махнули рукою на АЕС і людей. Що їм, скажіть, залишається робити? А потім і третій блок запускають. Після ремонту. Не помирати ж людям з голоду й від безвиході?» Згодом жінка повідомила: хоч і живе у Києві, але про оцю підпільну підготовку на станції знає достеменно. Там працює її рідня, до якої саме і їде. Невже таке може бути?

Відповіді:

На сесії міськради і...

Репортаж

Утім, головною метою і завданням цієї поїздки до Чорнобильської зони було інше. Сесія Славутичської міськради мала розглянути хід виконання організаційних заходів щодо закриття ЧАЕС.

Серед депутатів і присутніх — відповідальні працівники ЧАЕС, які зможуть дати відповіді-роз'яснення на всі запитання, що викликали таке занепокоєння й цікавість.

Та спершу про необхідність і доцільність заслуховування на сесії названого питання. Невгамовний і безмежно енергійний міський голова Володимир Удовиченко не міг більше чекати «милостині» від міжвідомчої комісії з питань закриття ЧАЕС. За час, що минув після урочистого акта, вона жодного разу не збиралася. Відчувається «забуття» усіх державних структур, котрі мають конкретні завдання. Ця сесія була фактично першим інформаційно-контрольним заходом державного органу. Органу найбільше зацікавленого, але такого, якому аж ніяк не все під силу.

У своїй доповіді Володимир Удовиченко наводив факти і цифри

на підтвердження своїх зауважень щодо певної пасивності адміністрації станції після її закриття. Особливо у розв'язанні нагальних соціальних проблем, що виникли і загострюються у місті. А ставитися до розв'язання невідкладних проблем абияк міська рада не дозволить. Нікому. Підтвердженням цьому була письмова інформація виконкому про хід виконання нормативно-правових актів, доручень Президента України щодо закриття ЧАЕС та соціального захисту працівників станції. Ретельному аналізу піддано кожен пункт і підпункт усіх управлінських документів. Взагалі картина невтішна. Без активного втручання міжвідомчої комісії, уряду, Президента може трапитися те, про що говорив Юрій Самойленко.

Багато що залежить від організації управління роботою. Тобто потрібна чітка вертикаль управління від об'єкта до вищого керівного органу, якого досі немає. Йдеться про створення єдиного координуючого органу управління всіма роботами з виведення станції з експлуатації.

Звучали пропозиції про створення єдиного, відокремленого від станції, «очищеного» від усіх боргів і обмежень спеціалізованого підприємства і, можливо, з новим керівництвом. У підсумку сесія визнала за необхідне порушити питання про розробку оптимальної моделі управління процесами, що постали перед станцією, в цілому — перед державою. Тут, між іншим, мабуть, варто скористатися досвідом зняття з експлуатації АЕС «Норд» в Німеччині, яку закрили у грудні 1990 року. Цю думку висловив на сесії депутат міськради, перший директор об'єкта «Укриття» Володимир Щербина. Він очолював робочу групу, яка була на німецькій станції, і підготував ґрунтовну працю-анотацію.

У прийнятому рішенні депутати міськради нікого не забули, хто почав призабувати ЧАЕС і Славутич. І дали знати: вони не дозволять покинути напризволяще станцію і місто, на які випали такі важкі й складні випробування.

В інтерв'ю-роз'ясненні гендиректора станції Віталія Толстоногова:

— Я не можу підтвердити і заперечити факти крадіжки. Нині у нас є кілька рубежів охорони. Охорона оснащена металолукачами. Тобто, винести щось непросто. Але... Якщо нині цілі електролінії вирізають, то це про щось таки каже. Наше завдання — упередити можливість крадіжок. З цією метою налагоджуємо систему контролю. Після її введення контролюватиметься маршрут кожного працівника. Ми тоді знатимемо, хто був у приміщенні, в який час тощо.

— А щодо підпілля, Віталіє Костянтиновичу?

— Ніякої партизанщини на станції немає і не може бути. Всі роботи виконуються лише за нарядами. Крім того, на блоці бракує кількох запорних засувів діаметром 800 міліметрів. Контур пустий. Частина обладнання демонтована. Про яке відновлення роботи блоку може йтися?

— Але, вочевидь, серед працівників, їхніх рідних, близьких точаться такі розмови. Бо коли люди не бачать справжньої турботи про них, відчувають себе покинутими, і коли й далі так піде, то вони здатні будуть на будь-які кроки.

— Люди можуть думати що завгодно, а робити-муть те, що треба. Хоча я розумію усіх працівників. Їм шкода станцію. Мені також. Але..

Такий підхід — головоотяпство

За кілька днів після сесії міськради Славутича на ЧАЕС побував Президент України Леонід Кучма. Він провів там нараду з керівниками міністерств і відомств.

Закриття станції, підкреслив Президент, дуже складна для держави проблема. Вона пов'язана із національною безпекою. Ми п'ять років чекали закриття станції і тільки тепер спромоглися розробити програму соціального захисту людей, яку погано виконуємо. Такий підхід є не що інше, як головоотяпство. І в цьому велика вина міжвідомчої комісії з питань закриття ЧАЕС. Президент звернув увагу уряду на необхідність рішучіших самостійних дій. Світ тоді нам допоможе, коли пересвідчиться, що ми самі чогось варті.

Глава держави дав ще одну обіцянку — приїхати на станцію 26 квітня, в 15-ту річницю Чорнобильської катастрофи і проконтролювати виконання доручень, програми в цілому.

Отже, у працівників станції, мешканців Славутича все-таки є надійний «помічник і захисник». Сподіватимемося: належна організація робіт щодо виведення ЧАЕС з експлуатації і соціального захисту її працівників стануть у центрі уваги уряду. А листи, візити, нагадування тощо В. Удовиченка і В. Толстоногова сприйматимуться у всіх інстанціях не як їхні особисті інтереси.

Київ—Славутич—Київ.

Редакція газети «Голос України» долучиться до контрольних функцій Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи і надалі постійно інформуватиме читачів про хід справ на ЧАЕС і в місті Славутичі.

Сторінку підготував Яків ГАЛЬЧЕНКО

Захід готується до найгіршого

Україна продовжує дивувати світ. Події, що сталися в Києві 9 березня, посилили почесні місця у випусках теленовин та на шпальтах найвпливовіших світових ЗМІ. Ваш кореспондент, що саме перебував тими днями в Брюсселі, може засвідчити: репортажі були вражаючі. Деякі мас-медіа вже відкрито закликають Захід підтримати опонентів Кучми. Втім, окрім київських вуличних баталій, показували й нове закарпатське лихо. Резюме: за десять років незалежності в Україні так і не запровадили дійового механізму захисту людей від природних катаклізмів. Наприклад, елементарного для всього цивілізованого світу страхування нерухомості. Демонстраційні поїздки наших керівників до постраждалих регіонів і роздавання жальогідної державної милостині турботою за народ не вважаються.

Україна, як відомо, має стратегічну мету — інтеграцію до Європейського союзу. Але тамтешні чиновники під час бесід у режимі так званого «off record» (тобто за умов анонімності) не приховують здивування: на словах українська влада декларує європейський шлях розвитку, а насправді штовхає країну в протилежному напрямі. Імідж Президента України стрімко наближається до рівня іміджу Президента Білорусі. «Ніхто не знає, куди ви підете, ми не можемо уявити Україну через десять, скажімо, років», — кажуть у Брюсселі у відповідь на закид, що Європа тримає нас на відстані. А щодо касетного скандалу, то можна почути таке: «Ми відсотків на 90 впевнені, що плівки справжні, автентичні... Звичайно, ми хотіли б, аби Леонід Кучма пішов...»

Хоча й усвідомлюють, що це не надто реалістичне нині бажання. Водночас, схоже, білоруський варіант ізоляції Україні не загрожує. Принаймні поки що європейські дипломати й політики висловлюються проти радикального підходу. «Україна значно більша за Білорусь за

розміром і населенням. Тому Захід буде набагато прагматичніший», — заявив один із депутатів Європарламенту. Найпевніше, ЄС та європейські уряди загалом провадитимуть гнучку політику навіть тоді, коли Президент Кучма залишатиметься при владі. «Україна незабаром стане нашим сусідом, і ми не хотіли б, аби тут був справжній хаос», — каже один із західних дипломатів. За його словами, Європа пророкує на кілька кроків уперед і поки що не бачить чіткої картини післякучмівської держави. Існує багато «але». Скажімо, Україна перетвориться на парламентсько-президентську республіку — але де гарантія, що нинішній парламент зможе ефективно цим розпорядитися і що в Україні не повториться молдовський варіант? Захід міг би, як у випадку з Югославією, відкрито підтримати опозицію — але остання не структурована, немає єдності, немає загальнонаціонального розмаху, немає яскраво виражених лідерів. Звідси, здебільшого, і вітчизняльна позиція Заходу. Вона формується так: це насамперед ваша, українців, справа — от і розбирайтеся.

Хоча, поки що, і не до ізоляції України

Проте, здається, є один нюанс, який призведе коли не до ізоляції України, то до катастрофічного погіршення відносин із Заходом. Принаймні з Євросоюзом. Це — відставка уряду Віктора Ющенка. З ним у Брюсселі пов'язують обнадійливі результати минулого року, зокрема й нові підходи у співробітництві з ЄС. Там кажуть прямо: якщо Ющенко і його команда підуть, вести розмову нема з ким. У представника України при ЄС Романа Шпека, щоправда, є своя думка: «Насамперед вони приділяють увагу не так прізвищу Ющенка, як уряду, що перший досяг економічного зростання. І, скажімо, коли я вручав тут вірчі грамоти, наголошувалося: Віктор Ющенко став прем'єром завдяки перемозі Леоніда Кучми на президентських виборах». А щодо перспектив, то Роман Шпек — оптиміст: «Я не вірю в те, що нинішні проблеми зможуть так зіпсувати імідж нашої держави, що з нами буде згорнуто співробітництво...»

Утім, деякі співрозмовники з боку ЄС теж мають свій оптимізм. Вони сподіваються, що саме нинішні демонстрації і акції протесту, саме незалежна позиція деяких засобів масової інформації стануть відправною точкою для формування нових відносин українського суспільства і влади. Євросоюз допомагатиме неурядовим організаціям. Поки що в Україні остаточно не зневірилися, і вже саме це можна вважати досягненням. Хоча, як для 10 років незалежності, досягнення бідне.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Брюссель—Київ.

Чергова річниця забутої війни

Сьогодні виповнюється 61 рік від дня закінчення радянсько-фінської війни 1939—1940 років. Незважаючи на свою швидкоплинність (тривала лише 105 днів і ночей), вона стала однією з найтрагічніших сторінок історії обох країн. Фіни іменують її «зимовою війною». Ми чомусь не хочемо про неї згадувати навіть сьогодні.

На цій війні в бою на озері Вуоккіярві 4 січня 1940 року під Суомуссалмі загинув мій батько Михайло Григорович — разом із 260-ма однополчанами зі 146-го стрілецького (Богинського) полку 44-ї стрілецької дивізії. Вона раніше носила найменування Першої української радянської й вела свій літопис від 25 серпня 1919 року. У 1939 році в дивізію, яка дислокувалася на Житомирщині, прибуло щойно мобілізоване поповнення. Потім її шлях проліг у Західну Україну, а вже звідти її направили у холодні фінські замети на північну ділянку війни в район Суомуссалмі. У грудневу і січневу холоднечу (в ті дні морози сягали за 50 градусів) дивізія ходила в бої у

брезентових чоботях, в обмотках, у простому блазенькому бавовняному обмундируванні...

Втрати особового складу 44-ї дивізії, яка налічувала близько сімнадцяти з половиною тисяч осіб, перевищили 70 відсотків, майже 1200 бійців і командирів потрапили у полон. Усього 44-та та 163-тя дивізії недорахувалися 23 тисяч воїнів. Вийти з оточення пощастило тільки нечисленним групам і поодиноким воїнам, подальша доля яких, однак, теж склалася здебільшого трагічно. Майже всі, хто повернувся з полону, — 5175 червоноармійців і 293 особи командного складу — пройшли через сталінські табори. З них 232 було засуджено до розстрілу...

Після відвідин Фінлян-

дії, місць бойових дій та поховань наших воїнів, свого батька в травні 1997 року я звернувся до мера міста Суомуссалмі в Фінляндії, до Кабінету Міністрів та інших державних установ з проханням встановити на місці бойових дій 44-ї стрілецької дивізії пам'ятник. Три роки тому його відкрили. Проте проблема елементарного

оформлення братських поховань наших воїнів залишається нерозв'язаною.

Йосип ПОЛЯКОВ, інвалід війни, член товариства «Україна—Фінляндія».

На знімку: фінські школярі в почесній варті біля пам'ятника загиблим воїнам 44-ї стрілецької дивізії у м. Суомуссалмі.

До кордону Македонії стягують танки

Переговори про припинення вогню на кордоні Косово та Македонії завершилися провалом. Учора було офіційно заявлено про намір сербів ввести війська в цей район. Албанці на цю заяву відгукнулися негайно: вони не допустять цього навіть ціною власного життя. Схоже, чергового сербсько-албанського кровопролиття не уникнути.

Однак НАТО не залишає спроб вийти із кризи мирним шляхом. Учора керівництво міжнародних миротворців у Косово знову намагалося дійти угоди з нормалізації обстановки в цьому регіоні. Сподівання, що їх покладали в НАТО на переговори між представниками Сербії й керівництвом албанських збройних формувань, не виправдалися. Албанські бойовики відхилили план НАТО з повернення

підрозділів югославської армії до буферної зони завширшки 5 кілометрів на кордоні з Косово. Досі підтримувати тут порядок міжнародним миротворцям допомагали лише легкоозброєні сербські міліціонери.

Ситуація може погіршитися будь-якого моменту. Нині на руках албанського населення не менш як мільйон зброї. Мирні жителі (переважно жінки та ді-

ти) залишають свої села...

У самій Македонії, де чверть населення — албанці, щойно з'явилася нова політична партія, яка об'єднує етнічних албанців. Близько 500 учасників мітингу, котрий відбувся у македонській столиці Скоп'є, заявили, що нова партія боротиметься за розширення прав албанського населення. Вони зажадали визнання албанської мови другою державною мовою Македонії та внесення до конституції країни визнання Македонії як держави македонців і албанців.

Яна СТАДІЛЬНА (за матеріалами зарубіжної преси).

Хроніка. Факти. Події

■ Нью-Йорк

Коров'ячий сказ — проблема планети

Є небезпека глобального поширення губчастої енцефалопатії — коров'ячого сказу. За даними ООН, існує загроза поширення коров'ячого сказу у Східній Європі, країнах СНД, Близькому Сході та Північній Африці.

■ Тель-Авів

Рамаллах заблоковано

Ізраїльські війська майже повністю блокували місто Рамаллах. Ізраїльтяни поставили на дорогах до міста блокпости і встановили там бронетехніку. Ізраїльські дипломати стверджують: поки що не плануються зустрічі їхнього прем'єра Шарона з лідером палестинців Арафатом. Учора відбулося перше засідання уряду Шарона.

■ Токіо

Йосіро Морі не зрозуміли

Прем'єр-міністр Японії Йосіро Морі не збирається подавати у відставку. Він заявив у парламенті: прийняте рішення провести вибори керівництва його правлячої Ліберально-демократичної партії ще не означає, що він залишить свій пост.

■ Торонто

Тибетці проти Олімпіади в Китаї

Прибічники незалежності Тибету провели демонстрацію в Торонто, де відбувалася прес-конференція делегації Міжнародного олімпійського комітету. Вони вимагали не проводити Олімпіаду 2008 року в Пекіні, поки китайська влада не надасть незалежність Тибету.

■ Бухарест

Король зайнятий

Президент Румунії Іон Ілієску запросив відвідати Бухарест 79-річного короля Румунії Міхая, якого вигнано з країни і він проживає нині в Швейцарії. Проте король відхилив цю пропозицію, пославшись на зайнятість.

■ Лондон

Блер переможе?

За прогнозами, саме партія нинішнього прем'єра Великої Британії Тоні Блера переможе на парламентських виборах. Вони відбудуться 3 травня. Щоправда, вибори можуть відмінити через епідемію ящура.

Костнер змушує дивитися кіно

«Охоронець» Кевін Костнер прибув до Лондона на прем'єру свого нового фільму «Тринадцять днів». Там він заявив, що лідерам провідних світових держав треба подивитися цей фільм про «карибську кризу», адже «політики не зовсім усвідомлюють можливість розв'язування ядерної війни». Буш і Клінтон уже подивилися його.

■ Кабул

Варвари XXI століття

В Афганістані, найпевніше, більше немає буддійських пам'яток. Генеральний секретар ООН Кофі Аннан повідомляє, що процес знищення двох велетенських статуй Будди в Афганістані триває, а зруйнування всіх інших буддійських пам'яток у цій країні вже завершено. Про це Кофі Аннана поінформувало керівництво афганського руху «Талібан». Воно заявило: в неділю статуї було зруйновано на 90 відсотків, і тільки-но їх остаточно зітруть з лиця землі, на плоди своєї «праці» таліби дозволять подивитися

журналістам. Варвари скаржаться, що робота з висадження в повітря історичних пам'яток потребує непередбачених витрат і сил.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Президент не хоче у відставку

Відучора на вулицях столиці Індонезії відбуваються заворушення. Перед будинком президентської адміністрації зібралися сотні прибічників і противників президента Вахіда. Між ворогуючими сторонами мали місце сутички. Сталася також бійка з поліцією. Вахід заявив, що не має наміру подавати у відставку.

Опозиціонери за ґратами

Кілька десятків опозиціонерів заарештовано в Ірані. Це сталося через кілька годин після того, як президент Ірану Хатамі — «іранський Горбачов» заявив, що країні потрібна демократія.

Імідж Президента стрімко наближається до «білоруського» рівня

ЗАО АКБ "ПРЕМЬЕРБАНК"

Объявляет о проведении очередного
ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ,
которое состоится 20 апреля 2001 года.

Повестка дня:

1. Итоги работы АКБ "ПРЕМЬЕРБАНК" за 2000 год и перспективы развития.
2. Отчет ревизионной комиссии о проведенной в 2000 году работе. Заключение по годовому отчету и балансу АКБ "ПРЕМЬЕРБАНК" на 1.01.2001 года.
3. Утверждение годового отчета банка, баланса на 01.01.2001 года и распределение прибыли, полученной в 2000 году.
4. Об изменении в составе акционеров банка.
5. Об изменении и дополнении к Уставу ЗАО АКБ "ПРЕМЬЕРБАНК".
6. Об утверждении Положений о наблюдательном совете и ревизионной комиссии.
7. Выборы наблюдательного совета банка.
8. Выборы ревизионной комиссии банка.
9. О развитии филиальной сети банка.
10. О долевом участии в строительстве.
11. Оatribовании Закона Украины "О банках и банковской деятельности" к учредителям банка.

Регистрация участников в 13-00
Начало работы собрания в 14-00
Собрание состоится в помещении банка по адресу:
г. Днепрпетровск, ул. Ленина, 10

До уваги акціонерів АСК «Укррічфлот»!

Правління АСК «Укррічфлот» повідомляє, що згідно з рішенням Правління Компанії восьмі Загальні Збори акціонерів АСК «Укррічфлот» відбудуться 28 квітня 2001 року о 9-00 на теплоході «Генерал Лавриненков».

Порядок денний:

1. Звіт Правління АСК «Укррічфлот» «Про результати роботи Компанії за 2000 рік і основні напрями її діяльності на 2001 рік.
2. Звіт Ревізійної Комісії Компанії за 2000 рік.
3. Про дивіденди за підсумками роботи АСК «Укррічфлот» за 2000 рік.
4. Звіт Спостережної Ради АСК «Укррічфлот» за 2000 рік.
5. Затвердження бюджету судноплавної Компанії на 2001 рік.
6. Затвердження структурних змін АСК «Укррічфлот».
7. Про внесення змін і доповнень до Статуту АСК «Укррічфлот» та її дочірніх підприємств.
8. Щодо пакету акцій АСК «Укррічфлот» у кількості 388237 штук, який знаходиться на балансі судноплавної Компанії.

Реєстрація акціонерів здійснюватиметься 27 квітня 2001 року з 15-00 до 18-00 за адресою: м. Київ, Поштова площа, Річковий вокзал, теплохід «Генерал Лавриненков».

Для участі у реєстрації акціонерам — фізичним особам при собі необхідно мати паспорт, а представникам акціонерів — фізичних або юридичних осіб додатково — доручення.

Довідки за телефонами: 416-85-98, 417-21-88.

Правління АСК «Укррічфлот».

Товариство з обмеженою відповідальністю фірма «Рембуд-ЛТД» зареєстроване Бучацькою райдержадміністрацією Тернопільської області 25. XII.1995 року ідентифікаційний код ЄДРПОУ № 21144430. Юридична адреса: 48400, Тернопільська область, м. Бучач, вул. Галицька, 182 повідомляє про свою самоліквідацію.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування.

Арбитражний суд Харьковской области (61022, г. Харьков, пл. Свободы, 5, Госпром, 8-й подъезд) возбудил дело № 1713/2-32 о банкротство общества с ограниченной ответственностью фирма «Эланд» (юридический адрес: г. Харьков, ул. Танкопаш д. 31, кв. 67, код ОКПО 21193061, счет № 26004030176 в филиале «Проминвестбанк» банка «Грант», МФО 351630). Распорядителем имущества назначена Бережнова Людмила Алесеевна (лицензия № 294 от 18.12.2000 года). Заявления кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

ISUZU 4x4

ВПЕРШЕ

BIGHORN
35L V6 DIESEL 7 MILE
36 000 y.o.

**В КРЕДИТ
БЕЗ ВІДСОТКІВ**

СТРОКОМ НА 1 РІК ДЛЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

ДП "АВТО ІНТЕРНЕТІЛ"
04073 Київ, пр. Червоних Козаків, 22а
Продаж: (044) 230 15 00 Сервіс: 230 15 15, 230 15 17

Правління ВАР «Ямпільський приладобудівний завод»

повідомляє про підсумки проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 19 квітня 2001 року о 13 годині за адресою: 24500, м. Ямпіль Вінницької обл., вул. Ворошилова, 83 а.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про підсумки фінансово-господарської діяльності товариства за 2000 рік та основні напрями розвитку на 2001 рік.
2. Звіт голови ревізійної комісії.
3. Звіт голови спостережної ради.
4. Затвердження річного звіту і балансу фактичного розподілу прибутку за 2000 рік.
5. Затвердження плану розподілу прибутку на 2001 рік.
6. Затвердження змін і доповнень до статуту товариства.
7. Довибори членів правління товариства.
8. Перевибори голови спостережної ради товариства.

Реєстрація акціонерів почнеться о 10 годині по документам, що підтверджують особу акціонера або довіреності на право участі в загальних зборах акціонерів.

Довідки за телефоном: (043-36) 2-24-31.

Арбитражний суд Київської області Постановою від 18.12.2000 р. по справі № 72/11-б визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Аламеда» (07300, Київська область, м. Вишгород, вул. Шолуденка, 6, кв. 57; р/рахунок 26003201544001 у Вишгородському від. АК АПБ «Україна», МФО 321132, ідентифікаційний код 19417918) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором ТОВ «Полус» призначено Щербана Олексія Миколайовича (Ліцензія № 000165 від 02.02.2000 р., видана Агентством з питань банкрутства), тел. (044) 213-30-82.

Шановні акціонери! Правління АТЗТ КШП «Юність»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 27 квітня 2001 року о 15-й годині за адресою: вул. Фролівська, 9-11, в приміщенні ідальні.

Порядок денний зборів:

1. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності АТЗТ КШП «Юність» за 2000 р., напрями його діяльності в 2001 р.
2. Звіт Ревізійної комісії АТЗТ КШП «Юність» за 2000 р.
3. Розподіл прибутку за 2000 р., та порядок розподілу прибутку в 2001 р.
4. Затвердження річного звіту (балансу) за 2000 р., звіту та висновків Ревізійної комісії, розподілу прибутку та розміру дивідендів за 2000 рік.
5. Про внесення змін до внутрішніх Положень акціонерного товариства:

- 5.1. Про внесення змін до Положення про спостережну раду щодо кількісного та персонального складу Спостережної ради.
- 5.2. Про внесення змін до положення про правління щодо кількісного та персонального складу Правління.

Реєстрація акціонерів починається о 12 годині. Для участі в загальних зборах акціонерам слід мати документ, що посвідчує особу. Для представників акціонерів, крім зазначеного документу — доручення на право участі в загальних зборах.

Правління.

Міністерство Економіки України **Агентство з питань банкрутства**

Регіональний економіко-правовий центр з питань банкрутства

постійно проводить набір слухачів за фахом:

АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ
(розпорядник майна, керуючий санацією, ліквідатор)
Вартість 2000 грн.

Акредитовані випускники нашого центру мають право на укладання договорів з Агентством з питань банкрутства

ПОСЛУГИ АРБІТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО ПО СПРАВАХ З БАНКРУТСТВА

Адреса центру: 01006, м. Київ, вул. П. Любченка, 15, к. 515, 517, 519
Довідки за телефонами:
(044) 261-14-95, 261-14-98, 456-70-71, 244-57-03
e-mail: information@BankruptcyAgency.kiev.ua

Товариство з обмеженою відповідальністю «ЛАКТА-ПРОД», що знаходиться за адресою: Житомирська область, м. Малин, вул. Тараскіна, 23 (код 30103442) повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за місцем знаходження ліквідаційної комісії, а саме: 02002, м. Київ-2, вул. М. Раскової, 4.

Правление ОАО «Автотранс-64»

уведомляет о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 15 мая 2001 г. в актовом зале предприятия по адресу: г. Одесса, ул. Маловского, 3.

Повестка дня:

1. Отчет председателя правления о финансово-хозяйственной деятельности общества в 2000 году и задачах на 2001 год.
2. Отчет о работе Наблюдательного Совета.
3. Отчет ревизионной комиссии и утверждение годового отчета и баланса ОАО.
4. Утверждение плановых нормативов распределения прибыли и образования фондов на 2001 г.

Начало собрания в 15.00. Регистрация участников собрания с 13.00 до 15.00.

Для участия в собрании акционеров необходимо иметь:

- паспорт
- представителю акционеров, паспорт и доверенность.

Телефон для справок: (0482) 732-87-44.

Арбитражний суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44в) постановою від 27.02.2001 року по справі № 10/85 визнав банкрутом підприємство з іноземними інвестиціями фінансово-промислової компанії «Іспатраст — К» (юридична адреса: м. Київ, пр. Науки, 41, поточний рахунок № 26000206651001 в ГОУ банку «Україна», МФО 300603, код ЄДРПОУ 21642926), в зв'язку з чим відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Лелюх Людмилу Петрівну (ліцензія Міністерства економіки № 038 від 29.08.2000).

ТОВ «Термінал-медсервіс» (код ЄДРПОУ 30437613), зареєстроване 30.07.99 р. Печерською районною державною адміністрацією м. Києва, повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом 1 місяця з дня опублікування оголошення.

АО завод «Электротерм»

сообщает, что общее собрание акционеров состоится 19 апреля 2001 г. в 14.00 по адресу: г. Харьков-57, ул. Гражданская, 19.

Повестка дня:

1. Отчет Председателя Правления об итогах работы за 2000 год и задачи на 2001 год.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Утверждение годового отчета, баланса, распределения прибыли и дивидендов за 2000 год.
4. Довыборы Правления.

Правление АО.

Правління ВАР «Чернівецький завод залізобетонних виробів та конструкцій»

повідомляє, що 30 квітня 2001 року о 13.00 за адресою: м. Чернівці, вул. Галицький шлях, 46 «В», у залі засідання заводу відбудуться річні збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність за 2000 рік, плани на 2001 рік. Затвердження річних результатів діяльності.
2. Звіт ревізійної комісії. Затвердження звіту і висновків.
3. Звіт спостережної ради.
4. Затвердження розміру планових відрахувань по фондах товариства на 2001 рік.

Реєстрація учасників зборів з 11.00 до 12.45 в день зборів. Акціонерам потрібно мати при собі паспорт і документи, які підтверджують право на акції ВАР.

Контактні телефони (03722) 2-94-44, 2-94-45, тел./факс 29555.

До відома акціонерів ВАР «БМП Київоблбудгаз»

Наступні збори акціонерів ВАР «БМП Київоблбудгаз» відбудуться 27 квітня 2001 року об 11 годині в приміщенні ВАР «БМП Київоблбудгаз» за адресою: м. Біла Церква, вул. Сквирське шосе, 178.

Реєстрація акціонерів з 10 до 10.30.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління ВАР «БМП Київоблбудгаз».
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження звітів.
4. Внесення змін до Статутних документів.
5. Інші питання.

Телефони для довідок: 6-22-97; 6-14-74.

Всім акціонерам необхідно з'явитись на збори або направити своїх представників з переданням права голосу за довіреністю.

Арбитражний суд Одеської області (65032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) порушив справу № 17-2-21/01-69 про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю фірми «Бесарабія» (юридична адреса: 67700, Одеська обл., м. Белгород-Дністровський, вул. Л. Попова, 24, код за ЄДРПОУ 02752856, р/р 2600830100498 у відділенні Ощадбанку України № 6707 м. Б.-Дністровська, МФО 388034).

Розпорядник майна Моренець Л. В., ліцензія № 254 від 07.12.2000 р. Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються судом протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ВАТ «Голованівський агропостач»

Голованівського району Кіровоградської області повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 20 квітня 2001 року о 10.00 за адресою: Кіровоградська область смт. Голованівськ, вул. Пушкіна, 7а.

Порядок денний:

1. Про підсумки роботи ліквідаційної комісії.
2. Затвердження акту ліквідаційної комісії та ліквідаційного балансу.
3. Про розподіл активів між акціонерами.

Початок реєстрації о 9.00.

Для реєстрації акціонерам необхідно мати при собі паспорт, а представникам акціонерів — паспорт та довіреність на право участі в зборах.

Ліквідаційна комісія.

**Запрошення до тендера
постачання та встановлення
систем мовного зв'язку**

Державне підприємство обслуговування повітряного руху України (ДП ОПР «Укراерорух») отримало кредит Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) на реалізацію Проекту модернізації аеронавігаційної системи України.

ДП ОПР «Украерорух» запрошує претендентів надсилати свої заявки для участі в тендері на право постачання та встановлення систем мовного зв'язку. **Учасники повинні відповідати наступним вимогам (критеріям):**

Загальний досвід

Робота, як генерального підрядника, за останні п'ять років за контрактами, які виконуються нині або вже завершені — на суму 10 мільйонів доларів США або еквівалентну — в національній валюті.

Успішний досвід роботи, генеральним підрядником, з виконання проектів щодо встановлення чотирьох (4) систем мовного зв'язку за останні чотири роки.

Фінансовий стан учасники тендера повинні документально підтвердити наявність активів або інших фінансових ресурсів на суму не менш як 2,5 мільйона доларів США.

Торги за контрактами, які будуть фінансуватися за рахунок кредиту ЄБРР, відкриті для фірм і спільних підприємств усіх країн. Ці кошти не будуть використовуватися для здійснення платежів фізичним чи юридичним особам або за будь-який імпорту товарів, якщо такі платежі або імпорту заборонені рішенням Ради безпеки ООН, прийнятим відповідно до Розділу VII Статуту ООН.

Тендерні документи можуть бути отримані в офісі ДП ОПР «Украерорух» (за вказаною адресою) після сплати збору, що не повертається, в розмірі суми (у гривнях), еквівалентній 150 доларам США. Зазначену суму слід перевести на рахунок:

АБ «Укргазпромбанк»
02098, Україна, Київ,
Дніпровська набережна, 13,
р/р №26700102781
МФО 320 843
Код ЗКПО 19477064

Одержувач: ДП ОПР «Украерорух»

Посилання: тендерна документація на системи мовного зв'язку

Після надходження запиту документи будуть негайно вислані кур'єрською поштою за зазначеною у запиті адресою. Відправник не несе відповідальності за їх втрату або вручення адресату із запізненням.

Документи щодо тендера мають бути належним чином заповнені й доставлені за адресою, зазначеною нижче, 12 квітня 2001 року до 11.00 за київським часом. Отримані із запізненням документи будуть відхилені і повернені у нерозкритому конверті. Зацікавлені фірми можуть отримати більш докладну інформацію й документацію щодо тендера у офісі ДП ОПР «Украерорух» за адресою:

03151, Київ, Україна,
Повітрофлотський проспект, 76-А
кімната 303
ДП ОПР «Украерорух»
В. А. Максименко
Телефон: +380 44 461 58 77
Факс: + 380 44 246 21 88

ЧП «Агроснабсбыт» (код ОКПО 24677440) об'являє о самоликвідації.

Претензії приймаються в течение одного місяця после публикации.

**Правління ВАР
«Калитянський експериментальний завод
комбікормів і преміксів»**

повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 27 квітня 2001 року о 12.00 за адресою: Київська область, Броварський район, смт. Калита, Актівний зал адміністративного корпусу ВАР «Калитянський експериментальний завод комбікормів і преміксів».

Порядок денний:

1. Звіт Правління про діяльність ВАР «Калитянський експериментальний завод комбікормів і преміксів» у 2000 році. Висновок Ревізійної комісії щодо річного звіту та балансу ВАР «Калитянський експериментальний завод комбікормів і преміксів».

2. Звіт Спостережної Ради ВАР «Калитянський експериментальний завод комбікормів і преміксів» про діяльність у 2000 році.

3. Звіт Ревізійної комісії ВАР «Калитянський експериментальний завод комбікормів і преміксів» про діяльність у 2000 році.

4. Про прибуток та порядок покриття збитків ВАР «Калитянський експериментальний завод комбікормів і преміксів» за 2000 рік.

5. Про зміни та доповнення до Статуту ВАР «Калитянський експериментальний завод комбікормів і преміксів».

6. Про склад Правління ВАР «Калитянський експериментальний завод комбікормів і преміксів».

7. Про склад Спостережної Ради ВАР «Калитянський експериментальний завод комбікормів і преміксів».

8. Про склад Ревізійної комісії ВАР «Калитянський експериментальний завод комбікормів і преміксів».

9. Про основні напрями діяльності ВАР «Калитянський експериментальний завод комбікормів і преміксів» на 2001 рік та нормативи розподілу прибутку, що буде отриманий.

10. Про ведення реєстру власників іменних цінних паперів ВАР «Калитянський експериментальний завод комбікормів і преміксів».

Реєстрація акціонерів (їх представників), які прибули для участі у зборах, буде відбуватися з 10.00 до 11.30 за місцем проведення зборів.

Для реєстрації акціонерам необхідно мати при собі паспорт, а представникам акціонерів — паспорт та документ, що засвідчує їх повноваження.

Ознайомитися з документами щодо порядку денного зборів можна у правлінні ВАР «Калитянський експериментальний завод комбікормів і преміксів», починаючи з 23 квітня 2001 року.

**К сведению акционеров
Открытого акционерного общества
«Одесский завод Автоагрегат»**

28 апреля 2001 года в 11 часов по адресу: г. Одесса, пер. Семафорный, 4 состоится общее собрание акционеров ОАО «Одесский завод Автоагрегат».

Повестка дня:

1. Отчет Правления о результатах финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Одесский завод Автоагрегат» за 2000 г.

2. Отчет Ревизионной комиссии ОАО «Одесский завод Автоагрегат» за 2000 г.

3. Отчет Наблюдательного совета ОАО «Одесский завод Автоагрегат» за 2000 г.

4. Утверждение годового отчета и баланса ОАО «Одесский завод Автоагрегат» за 2000 г.

5. Определение порядка распределения прибыли, порядка и сроков выплаты дивидендов за 2000 г.

6. Основные направления развития ОАО «Одесский завод Автоагрегат» на 2001 г.

7. Внесение изменений в Устав ОАО «Одесский завод Автоагрегат».

8. Избрание органов управления ОАО «Одесский завод Автоагрегат».

9. Об увеличении уставного фонда ОАО «Одесский завод Автоагрегат».

10. О создании дочернего предприятия и утверждение его Устава.

11. Утверждение Положений о Наблюдательном совете, Правлении и Ревизионной комиссии.

Регистрация участников общего собрания акционеров будет проводиться 28.03.2001 г. с 9.00 до 11.00 по месту проведения собрания. Для регистрации участников собрания необходимо предоставить:

- документ, удостоверяющий личность;
- доверенность на право участия в собрании (для представителей акционеров).

Предложения акционеров относительно дополнений к повестке дня принимаются не позже 30-ти дней до их проведения.

**Информация Об увеличении уставного фонда
Открытого акционерного общества «Одесский завод Автоагрегат»**

1. Мотив увеличения уставного фонда — привлечение дополнительных, финансовых и материальных ресурсов для реконструкции и развития производства, а также выполнения инвестиционных обязательств.

2. Способ увеличения — дополнительный выпуск простых именных акций Общества в количестве 15 444 (пятнадцать тысяч четыреста сорок четыре) штук.

3. Минимальный размер увеличения уставного фонда составляет 324 324 (триста двадцать четыре тысячи триста двадцать четыре) гривен.

4. Проект изменений устава Общества в связи с изменением уставного фонда: «Уставный фонд Общества составляет 6 276 648 (шесть миллионов двести семьдесят шесть тысяч шестьсот сорок восемь) гривен. Уставной фонд разделен на 298 888 (двести девяносто восемь тысяч восемьсот восемьдесят восемь) простых именных акций номинальной стоимостью 21 (двадцать одна) гривня каждая.

5. Номинальная стоимость акции не изменяется и составляет 21 (двадцать одну) гривню.

6. Акционеры имеют право на первоочередное приобретение акций.

7. Убытки, связанные с увеличением размера уставного фонда Общества, у акционеров не предусматриваются.

8. Подписка на акции осуществляется в два этапа:

Первый этап подписки — 15 дней с момента публикации в официальных изданиях для реализации преимущественного права акционеров на приобретение акций дополнительного выпуска, в количестве пропорциональном их доле в уставном фонде на дату принятия решения об эмиссии акций.

Второй этап подписки — после окончания первого этапа для реализации права других инвесторов на приобретение акций дополнительно выпуска и существующих акционеров в количестве, превышающем количество акций, на которую акционер реализовал свое преимущественное право.

Телефоны для справок: 64-34-73, 22-22-00.

Правление ОАО «Одесский завод Автоагрегат»

Відкрите акціонерне товариство «Запорізький завод «Перетворювач» повідомляє, що Загальні збори акціонерів відбудуться 27 квітня 2001 р. о 12 години за адресою: м. Запоріжжя, вул. Кремлівська, 14, Палац культури «ЗТР». Реєстрація учасників з 9.00 до 11.00. При собі мати паспорт.

Порядок денний:

1. Затвердження результатів діяльності ВАТ за 2000 р. Затвердження розподілу прибутку за 2000 р.

2. Основні напрями діяльності товариства на 2001 р. Визначення планових нормативів розподілу прибутку на 2001 р.

Довідки за телефоном (0612) 59-82-47.

**До відома акціонерів
Акціонерного банку «Брокбізнесбанк»**

Згідно Постанови Ради банку від 6 березня 2001 р. Загальні збори акціонерів АБ «Брокбізнесбанк» відбудуться 26 квітня 2001 року. Робота зборів розпочинається о 14 години в залі засідань банку (м. Київ, проспект Перемоги, 41) Рада банку до порядку денного включила наступні питання:

1. Звіт Правління банку «Про результати роботи за 2000 рік і основні напрями діяльності банку».

2. Звіт ревізійної комісії банку «Про результати фінансово-господарської діяльності банку за 2000 рік».

3. Про річний баланс банку.

4. Про розподіл прибутку банку.

5. Про дивіденди акціонерів банку.

6. Про наслідки підписки на акції банку дев'ятої емісії.

7. Про Статут банку (нова редакція).

8. Про Спостережну Раду банку.

9. Про Ревізійну комісію банку.

10. Про зміни в складі акціонерів банку.

Реєстрація акціонерів проводитиметься з 13 години. Для реєстрації учасники Зборів повинні мати документ, що засвідчує особу акціонера чи доручення акціонера на право участі в Зборах його представника.

У відповідності з постановою Ради банку від 09.08.2000 р. «Про дев'яту емісію акцій банку» та інформації про дев'яту емісію акцій банку, опублікованої в газеті «Ділова Україна» № 70-71 (798-799) від 29 вересня 2000 р., проводиться з 11.10.2000 р. по 11.04.2001 р. за місцем знаходження банку (пр. Перемоги, 41, кім. 415) підписка на акції банку дев'ятої емісії.

Статутний фонд банку передбачається збільшити до 30 000 000 (тридцять мільйонів) гривень шляхом випуску та реалізації 1 007774 (один мільйон сім тисяч сімсот сімдесят чотири) простих іменних акцій та 300 000 (триста тисяч) привілейованих іменних акцій банку на загальну суму випуску 13077740 (тринадцять мільйонів сімдесят сім тисяч сімсот сорок) гривень, загальною кількістю акцій, що випускаються 1307774 (один мільйон триста сім тисяч сімсот сімдесят чотири) штук, номінального вартістю однієї акції 10 (десять) гривень.

Довідки за тел. 459-67-21.

Рада АБ «Брокбізнесбанк»

До уваги акціонерів

ЗАТ «Видавничий дім «Фінансист».

Загальні збори акціонерів відбудуться 27 квітня 2001 року за адресою: м. Київ, вул. Артема, 15. Початок о 14.00.

Порядок денний:

1. Затвердження регламенту загальних зборів акціонерів.

2. Звіт про фінансово-господарську діяльність товариства за 2000 рік, та визначення основних напрямів діяльності на 2001 рік.

3. Звіт Голови Правління та ревізійної комісії про проведenu роботу у 2000 році.

4. Затвердження річного звіту та балансу за 2000 рік.

5. Зміни до установчих та внутрішніх нормативних документів.

6. Про подальшу діяльність товариства.

7. Про обрання органів управління товариства .

Реєстрація учасників зборів буде проводитись з 13.00 до 13.45 год.

Для участі у зборах при собі мати: документ, що посвідчує особу акціонера, а для представників акціонерів додатково — доручення, посвідчене нотаріально. Довідки можна отримати по телефону: 238-84-55

Правління.

**Відкрите акціонерне товариство
«Деревообробний комбінат» № 3**
Оголошення, опубліковане в газеті «Голос України» № 15 від 26.01.2001 року про скликання загальних зборів акціонерів ВАТ «ДОК-3», порядок денний доповнити наступним:
— Вибори або дообрання членів Спостережної Ради.

До уваги акціонерів АКБ «Надра»

За ініціативою акціонера банку, що володіє в сукупності більш ніж 10% голосів, Правління АКБ «Надра» прийнято рішення про доповнення порядку денного Загальних зборів акціонерів АКБ «Надра», що призначені на 23 березня 2001 року на 15.00 за адресою: м. Київ, вул. Артема, 15, додатковим питанням наступного змісту.

6. Про внесення змін в склад Ради банку і Ревізійної комісії.

**З повагою,
Правління банку.**

**Акціонерний Комерційний Банк
«Київський інвестиційний банк»**
повідомляє про зміну свого найменування на Закрите акціонерне товариство «Альфа-Банк». Нове найменування банку — ЗАТ «Альфа-Банк» зареєстровано Національним банком України 26 січня 2001 року, реєстраційний номер 158. ЗАТ «Альфа-Банк» є правонаступником АКБ «Київський інвестиційний банк».

Коллективное сельскохозяйственное предприятие «Украина» Селидовского горисполкома сообщает о своей ликвидации.

До відома акціонерів ЗАТ «Галант-Індустрі»
ЗАТ «Галант-Індустрі» повідомляє, що 26.04.2001 р. о 12-години дня відбудуться чергові збори акціонерів за адресою: м. Київ, вул. Фрунзе, 39 (III поверх). Реєстрація з 10.00.

Порядок денний:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність за 2000 рік.

2. Звіт ревізійної комісії.

3. Затвердження річного звіту і бухгалтерського балансу за 2000 рік.

4. Затвердження розподілу прибутку за 2000 рік.

5. Про обрання спостережної ради.

Правління.

**До уваги акціонерів
ВАТ «Київська компанія оптового ринку»**
Повідомляємо, що чергові загальні збори акціонерів ВАТ «Київська компанія оптового ринку» відбудуться 27 квітня 2001 р. об 11.30 в приміщенні актового залу за адресою: м. Київ, вул. Сім'ї Хохлових, 11/2.
Реєстрація учасників зборів з 10.00 до 11.15. При собі мати паспорт або документ, що посвідчує особу, представникам акціонера — паспорт і доручення, оформлене згідно з чинним законодавством.

Порядок денний:

1. Звіт правління про підсумки роботи за 2000 рік, перспективи розвитку на 2001 рік.

2. Звіт ревізійної комісії та його затвердження.

3. Затвердження річного звіту та балансу за 2000 р. та розподілу прибутку товариства.

Повідомляємо, що ВАТ «ККОР» згідно з положенням, затвердженим Комісією з цінних паперів, № 95 від 31.07.98 р., обмінює сертифікати акцій старого зразка на нові. Обмін проводить наш Реєстратор АІФК «Укрпривінвест» за адресою: м. Київ-160, пр. Возз'єднання, 7-А.

Довідки за телефоном: (044) 228-64-38.

Правління.

ПІСЛЯ ВИХІДНИХ «Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття...»

«Голос України», 13 березня 2001 року. № 45 (2545)

II Всеукраїнський фестиваль
і конкурс «Голосу України»

Співучі голоси України

Ці мовлені серцем слова Василя Симоненка стали натхненним гаслом учасників велелюдного, веселкового, неповторного дійства — концерту-зйому майстрів мистецтва та колективів народної творчості Черкащини у Національному палаці «Україна».

Митцям Черкащини випала честь звітувати у день 187-ї роковини від дня народження свого видатного земляка, відразу після урочистих зборів з цієї нагоди і вручення Національних премій його імені.

Для нас це висока честь і довіра, — сказав у вступному слові голова Черкаської облдержадміністрації та обласної ради Володимир Лук'янець. — Ми, черкашани, завжди пам'ятаємо, на якій землі живемо, які святині оберігаємо...»

Музично-драматична композиція «Де Дніпро повитий думами Тараса» освячена палким, нуртующим Шевченковим словом, його героями — козаками, кобзарями, гайдамаками.

Найголовніше тематичне спрямування творчого звіту черкашан — Тарас Шевченко і Україна. Втім, їх неможливо розділити, як у дерева коріння й крону. Шевченкова Україна співала веселих і сумних пісень, танцювала і жартувала, сміялася, кепкувала, плакала і знову співала. І, звичайно ж, окрасою і серцем цієї пісенно-танцювальної версії був Черкаський державний заслужений український народний хор під орудою хормейстера — заслуженого діяча мистецтва України Леоніда Трохименка.

Як у пишному барвистому букеті неможливо вирізнити, яка квітка красивіша, духмяніша, так в апофеозі народно-пісенно хвилюючого хоралу неможливо було виокремити — чий фольклорно-етнографічний гурт, чий троїсті музики кращі. Самодільний хор «Житограй» з Чорнобоя, ансамбль козацької пісні «Заграва» зі Сміли, вокальне тріо «Гонта» з Умані, фольклорно-автентичний ансамбль «Родовід» із Драбівського району, народні самодільні хори «Калина» з Черкаського, «Ордана» з Тальнівського, «Вільшанка» з Городищенського районів — кожен із колективів неповторний і самобутній, із притаманними тільки своєму краю піснями, примовками, дотепами.

А коли на сцену вийшли земляки великого Тараса, учасники народного самодільного ансамблю «Заспів» зі Звенигородки та «Козачка» з Чигирини — на очах багатьох глядачів виступили сльози. Співали жінки, котрим, як вони самі сказали, «під вісімдесят»... Співали, склавши на грудях натрудені руки, ніби виспівували свою душу...

Тільки-но сценічний простір заповнили всі 1200 учасників концерту і під склепіння зали полинув «Заповіт» Тараса

Шевченка, а згодом «Реве та стогне Дніпр широкий» — здалося, співає вся Україна... Зажурена, шматована протиріччями і незгодами, але вона співала. І в цьому була її сила, краса і надія...

А тепер про конкурс «Голос України», який проводить наша редакція в рамках Всеукраїнського фестивалю. Як завжди, вибрати кращого соліста чи солістку виявилось нелегко. Зачарували своїм співом заслужена артистка України Тетяна Халаш із Черкас, заслужений працівник культури України Микола Масюк із Канева, кобзар Михайло Коваль із Драбівського району... І все ж після роздумів (та, звичайно, консультацій з професіоналами), пальму першості ми віддали солісту Христинівського районного будинку культури Володимиру Ковбасюку, котрий з великим піднесенням і натхненням виконав пісню свого земляка Олега Гринченка «Україно».

Щасливий лауреат «Голосу України» та його мама, Раїса Яківна, котра також була присутня на концерті (до речі, це вона написала слова пісні «Україно»), розповіли про свої успіхи, задуми і мрії. Володимиру 23 роки. Він навчається в Уманському державному педуніверситеті. Співає «скільки себе пам'ятає, бо рід у нас співучий від діда-прадіда». Брав участь у «Червоній Руті», став лауреатом міжнародного фестивалю в Белграді. Часто виступає у Києві, співпрацює з Анатолієм Матвійчуком. А мріє про те,

щоб зайняти своє місце на українській естраді. «І щоб був у мене свій глядач, який би слухав і любив мене...»

Хай здійсняться твої мрії, Володю! Лідія ТИТАРЕНКО.
На знімку: лауреат «ГУ» «Співучі голоси» Володимир Ковбасюк.

Вікторія Лук'янець гостює вдома

9 березня 2001 року в Колонному залі Національної філармонії у Києві та 11 березня в Театрі опери і балету у Львові відбулися концерти всесвітньо відомої співачки, солістки Віденської державної опери Вікторії Лук'янець. Організатори проекту — ТРК «Радіо Люкс» і продюсерська агенція «Мистецьке березилля»

Співачка народилася 1966 року в Києві, закінчила консерваторію, почала професійну кар'єру в Національній опері. Вперше отримала світове визнання після дебюту в опері «Травіата» на заліборзькому Музичному фестивалі. Тріумфальними для співачки стали також партії Джильди в «Ріголетто», Розіни у «Севільському цирульнику» та Адіни у «Любовному напoї», які вона виконувала в найвідоміших оперних театрах Берліна, Відня, Гамбурга, Кельна, Лондона, Мілана, Наполе, Нью-Йорка, Парижа, Токіо та інших міст. Із сезону 1994—95 років Вікторія Лук'янець увійшла до трупі Віденської державної опери й отримала прихильність віденської аудиторії виконанням партій Віолетти, Оскара, Адіни, Джильди та Королеви Ночі.

На знімку: Вікторія Лук'янець у ролі Джильди («Ріголетто»).

Оголошення

Державна податкова інспекція у м. Торезі (86600, м. Торез вул. Миколаєва, 40) повідомляє, що арбітражний суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушив справу про банкрутство № 5-9Б державного відкритого акціонерного товариства «Групова збагачувальна фабрика «Червона Зірка» — дочірнього підприємства державної холдингової компанії «Торезантрацит» (86606, м. Торез-6, Донецької області: код ЄДРПОУ 00178979, п/р 26002301460008 у відділенні Промінвестбанку України у м. Торез, МФО 334282).

Розпорядник майна — арбітражний керуючий Мілонов Ростислав Юрійович, ліцензія № 070.

Товариство з обмеженою відповідальністю фірма «Рубікс», код ЄДРПОУ 3016594, повідомляє про свою ліквідацію. Кредитори можуть заявити про свої вимоги протягом двох місяців з моменту публікації об'яви за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Запорізьке шосе, 25.

ЗАТ «Українське медико-інформаційне об'єднання» (код ЗКПО 30116231), зареєстроване 1.10.98 р. Жовтневою районною державною адміністрацією м. Києва повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом 1 місяця з дня опублікування оголошення.

ТОВ «Корнелія» ідентифікаційний код 30968902, розташоване в м. Києві, Печерська площа, 1 повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом 2-х місяців від дати публікації по тел. 227-75-53.

Події та результати

Спорт

● Легка атлетика. Чемпіонат світу у закритих приміщеннях. Ліссабон (Португалія). Українка Інґа Бабакова здобула срібну медаль зі стрибків у висоту, здолавши два метри (з третьої спроби). Такий само результат і в чемпіонки — Кайси Бергквіст (Швеція). Але вона впоралася з висотою з першої спроби.

● Гандбол. Кубок кубків. Жінки. 1/4 фіналу. Повторні зустрічі. «Мотор» (Україна, Запоріжжя) — «Напредак» (Югославія, Крушевач). 39:22. Перший матч — 26:26. Українки вийшли до півфіналу.

● Футбол. Ліга чемпіонів. Другий раунд. 5-й тур. Група А. «Штурм» — «Валенсія». 0:5. «Панатінаїкос» — «Манчестер Юнайтед». 1:1. «Валенсія», «МЮ» — по 9 очок, «Штурм» — 6, «Панатінаїкос» — 2.

Група В. «Галатасарай» — «Мілан». 2:0. «Депортиво» — ПСЖ. 4:3. «Галатасарай» — 10, «Депортиво» — 9, «Мілан» — 6, ПСЖ — 2.

Група С. «Арсенал» — «Спартак». 1:0. «Ліон» — «Баварія». 3:0. «Баварія» — 10 очок, «Арсенал» — 8, «Ліон» — 7, «Спартак» — 3.

Група D. «Реал» — «Лідс». 3:2. «Лацио» — «Анדרлехт». 2:1. «Реал» — 13 очок, «Лідс» — 9, «Лацио» — 4, «Анדרлехт» — 3.

Кубок УЄФА. 1/4 фіналу. Перші матчі. «Кайзерслаутерн» — ПСВ. 1:0. «Алавес» — «Райо Вальєкано». 3:0. «Барселона» — «Сельта». 2:1. «Порту» — «Ліверпуль». 0:0. Матчі-відповіді — 15 березня.

Як повідомила прес-служба ФК «Динамо» (Київ), підписано контракт на п'ять років з нападником олімпійської збірної Нігерії, 20-річним Лаккі Ідахором.

Минулої неділі стартувало друге коло чемпіонату України з футболу. Відбулися матчі 14-го туру, які відвідали 118 тисяч уболівальників!

«Дніпро» — «Таврія». 3:0. 25 000 глядачів. Валяев, 63, Єзерський, 73,

87. «Сталь» — «Металург» Д. 0:3. 10 000. Зав'ялов, 11, Пилипчук, 21, 58. «Шахтар» — «Ворскла». 1:0. 30 000. Попов, 44. «Металіст» — «Карпати». 2:2. 20 000. Гецько, 44, Паляниця, 57 — Толочко, 10, Шаран, 55. «Кривбас» — «Металург» Зп. 0:0. 10 000. «Металург» М — «Динамо». 0:2. 15 000. Шацьких, 21, Белькевич, 36, з пенальті. На 51-й хвилині з поля вилучено маріупольця Артеменка (два попередження). «Нива» — ЦСКА. 1:3. 8 000. Т. Капанадзе, 63 — Костишин, 5, 78, Закарлюк, 50.

	В	Н	П	М	О
Динамо	10	3	1	26—9	33
Шахтар	10	3	1	39—13	33
Дніпро	9	3	2	17—9	30
Металург Д	7	5	2	18—12	26
ЦСКА	6	6	2	19—10	24
Карпати	7	1	6	25—20	22
Таврія	4	7	3	14—14	19
Металург М	4	4	6	12—17	16
Металург Зп	4	4	6	17—22	16
Металіст	3	5	6	12—21	14
Кривбас	3	4	7	12—20	13
Нива	2	3	9	16—30	9
Ворскла	2	2	10	6—19	8
Сталь	1	2	11	8—25	5

Наступний тур відбудеться 17 березня.

● Художня гімнастика. Кубок Дерюгіної. Київ. Палац спорту. 10—11 березня. Приз у багатоборстві виборола Аліна Кабаєва (Росія). Друге місце дісталось ще одній росіянці — Ірині Чашиній. Третьою фінішувала Ганна Безсонова (Україна). Другого дня розігрувалися нагороди в окремих вправах за програмою змагань гран-прі. Переможницями стали: з м'ячем і булавами — Кабаєва, з обручем — Безсонова, зі скакалкою — Тамара Єрофєєва (Україна). В останній вправі другою була Безсонова. Ганна удостоєна ще й бронзових нагород у вправах з м'ячем і булавами.

Добірку підготував
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Колектив працівників апарату Верховної Ради України вшановує щире співчуття старшому консультанту Головного організаційного управління Яковенко Галині Олександрівні у зв'язку з тяжкою втратою — смертю її матері
Марії Дем'янівни

Редактор номера Віталій СУДДЯ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точності викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами. Індекс 60955.
Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено
в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311045.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37,
441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos